

ЗАТВЕРДЖУЮ

**Голова Національної
комісії з радіаційного
захисту населення України,
народний депутат України,
академік НАН України**

О.Л. Копиленко

12.10.2022

ЗВІТ

**про діяльність Національної комісії з радіаційного
захисту населення України у 2021 році**

м. Київ, 2022

ЗМІСТ

Вступ.....	3
Основні завдання та напрями діяльності.....	5
Безпечна експлуатація ядерних об'єктів.....	6
Радіаційний захист населення.....	6
Вдосконалення законодавчої та нормативної бази.....	13
Науково-практична діяльність	20
Діяльність апарату НКРЗУ.....	24
Фінансове та матеріально-технічне забезпечення діяльності НКРЗУ.....	24
Додаток 1. Перелік доповідей, що були заслухані на засіданнях Національної комісії з радіаційного захисту населення України у 2021 році.....	26
Додаток 2. Перелік наукових заходів (програм, проектів, конференцій, семінарів, зустрічей експертів), в яких взяли участь члени Національної комісії з радіаційного захисту населення України у 2021 році.....	30
Додаток 3. Перелік публікацій членів Національної комісії з радіаційного захисту населення України в іноземних виданнях у 2021 році.....	37
Додаток 4. Перелік публікацій членів Національної комісії з радіаційного захисту населення України у 2021 році.....	43
Додаток 5. Участь членів Національної комісії з радіаційного захисту населення України в у роботі редколегій, наукових товариств.....	63

Вступ

У 2021 році, як і у попередні роки, Національна комісія з радіаційного захисту населення України (далі – НКРЗУ) діяла відповідно до покладених на неї завдань, зафіксованих у Положенні, затвердженому Постановою Верховної Ради України від 6 жовтня 2009 року № 1630-VI. Головною метою діяльності НКРЗУ є визначення загальних принципів та критеріїв протирадіаційного захисту життя і здоров'я людини від негативного впливу іонізуючих випромінювань.

Відповідно до основних завдань НКРЗУ та з урахуванням напрямків розвитку атомної енергетики, передбачених Енергетичною стратегією України на період до 2030 року, у звітному році в складі Комісії було створено п'ять постійних робочих органів – комітетів, у яких і зосередили свою діяльність її члени. Це, зокрема, такі комітети:

1. Комітет комплексного аналізу безпеки ядерних і радіаційних технологій (голова – Носовський А.В., член-кореспондент НАН України, директор Інституту проблем безпеки АЕС НАН України);

2. Комітет комплексного аналізу впливів іонізуючого опромінення природного і техногенного походження на людини і біоту (голова – Блюм Я.Б., академік НАН України, директор Державної установи «Інститут харчової біотехнології та геноміки НАН України»);

3. Комітет комплексного аналізу проблем, пов'язаних з ліквідацією наслідків Чорнобильської катастрофи (голова – Сушко В.О., доктор медичних наук, професор, перший заступник генерального директора Державної установи «Національний науковий центр радіаційної медицини НАМН України»);

4. Комітет комплексного аналізу безпеки поводження з радіаційними відходами та відпрацьованим ядерним паливом (голова – Долін В.В., доктор

геологічних наук, професор, заступник директора Державної установи «Інститут геохімії навколишнього середовища НАН України»;

5. Комітет комплексного аналізу проектів законодавчих ініціатив, нормативно-правових актів та адаптації на території України міжнародних норм і стандартів у сфері ядерної та радіаційної безпеки (голова – Бершеда Є.Р., член-кореспондент НАН України, професор, перший заступник директора з наукової роботи Інституту законодавства Верховної Ради України).

У звітному році на засіданнях Комісії та її робочих органів було розглянуто 16 доповідей, які переважно стосувалися проблем забезпечення безпеки експлуатації ядерних об'єктів, радіаційного захисту населення, вдосконалення нормативно-правової бази. З урахуванням запроваджених карантинних обмежень більшість засідань Комісії проходили у режимі відеоконференцій. Матеріали засідань НКРЗУ та результати наукових досліджень її членів були представлені на 44 наукових конференціях, семінарах, круглих столах та викладені у 5 монографіях, 23 главах у вітчизняних монографіях, 50 публікаціях, у тому числі 9 – в іноземних наукових виданнях, 54 тез у вітчизняних збірниках, 5 тез у закордонних збірниках, 22 статті/тези у виданнях, що індексуються у наукометричних базах SCOPUS & WEB OF SCIENCE.

Протягом 2021 року члени Комісії брали участь у 19 міжнародних наукових програмах та проектах, активно працювали у складі редакційних колегій та рад 20 вітчизняних і міжнародних наукових видань. Отримано патент -Технологія визначення екологічного ризику онкологічної патології: Україна. пат. № 0621U000067. 2021. с. 20. Голярник Н.А., Ільєнко І.М., Бази́ка Д.А. та ін. всього 7 осіб.

У звітному році фінансування Комісії здійснювалося за відомчою класифікацією видатків та кредитування бюджету Міністерства захисту довкілля

та природних ресурсів України за кодом програмної класифікації видатків КПКВК 2701560 «Забезпечення діяльності Національної комісії з радіаційного захисту населення України». Фактичні видатки склали 1855,3 тис. грн., витрачених в основному на заробітну плату працівників апарату та нарахування на неї, придбання канцтоварів, оплати комунальних та інших послуг. Члени Комісії виконують свої обов'язки на громадських засадах.

Співробітники апарату НКРЗУ здійснювали організаційне, правове, документальне, інформаційне, аналітичне та інше забезпечення діяльності Комісії, брали активну участь у розробленні її рекомендацій. Ними було опрацьовано значну кількість кореспонденції, виконано численні доручення керівництва.

Основні завдання та напрями діяльності

Комісією на термін своїх повноважень затверджено Програму діяльності на 2020 – 2024 роки за основними напрямками:

– безпека ядерних та радіаційних технологій, що використовуються в енергетиці, виробництві, медицині, науці України;

– подолання наслідків Чорнобильської катастрофи та відновлення забруднених територій;

– забезпечення безпеки поводження з радіоактивними відходами та відпрацьованим ядерним паливом;

– оцінка медико-біологічних впливів іонізуючого випромінювання природного і техногенного походження;

– системне осучаснення та вдосконалення законодавчої, правової та методичної системи радіаційного захисту населення.

У розвиток програми було сформовано щорічний план роботи НКРЗУ на 2021 рік, відповідно до якого на засіданнях Комісії та її комітетів розглянуто 16 доповідей (див. додаток 1).

Безпечна експлуатація ядерних об'єктів

Розглядаючи питання безпечної експлуатації ядерних об'єктів, члени НКРЗУ зосередили увагу на зокрема таких основних питаннях:

- розробці та дослідженню нових композитних матеріалів на основі важкого бетону і базальт-борної фібри з покращеними захисними властивостями від радіаційного випромінювання для атомної енергетики;
- дослідження фізико-хімічних процесів у поровому просторі лавоподібних паливовмісних матеріалів та програми моніторингу паливовмісних матеріалів і перспективи її реалізації до початку робіт з демонтажу нестабільних конструкцій об'єкта «Укриття»;
- дослідження стану полімерного покриття для пригнічення радіоактивних аерозолів в комплексі НБК-ОУ;
- комплексному аналізу поведінки радіоактивного аерозолу в умовах нового безпечного конфайнмента на етапі його експлуатації;
- зняття з експлуатації об'єктів ядерної енергетики та відновлення навколишнього середовища;
- розробці Національного плану геологічного захоронення радіоактивних відходів в Україні та графік його реалізації, проведення скринінгу території України стосовно перспектив геологічного захоронення радіоактивних відходів.

Радіаційний захист населення

Питання радіаційного захисту населення розглядалися переважно за такими ключовими напрямками:

Про проект Стратегії розвитку територій зони відчуження та зони безумовного (обов'язкового) відселення, що зазнали радіоактивного забруднення внаслідок Чорнобильської катастрофи на 2021-2030 роки.

Комісія, розглянувши зазначений проект Стратегії, розроблений Державним агентством України з управління зоною відчуження відмітила необхідність його редагування та доопрацювання, зокрема чіткого визначення

пріоритетних напрямків діяльності у зоні на вказаний період, виходячи з реальних можливостей їх реалізації та наповнити документ конкретними планами, заходами та термінами їхнього виконання, пов'язаних з:

- збереженням та ефективною експлуатацією об'єктів державної власності, розташованих у ЗВ;
- невідкладною реконструкцією залізничної колії на ділянці Вільче-Янів для забезпечення роботи ЦСВЯП у 2021 р.;
- ремонтом та належним утриманням існуючої транспортної мережі, зокрема мостових переходів;
- оцінкою стану ПЗРВ «Вектор», «Буряківка», «Підлісне», III-я черга ЧАЕС;
- зняттям блоків ЧАЕС з експлуатації у період до 2030 р.;
- дотриманням вимог законодавства з радіаційного захисту та правил відвідування ЗВ і ЗБ(О)В при формуванні туристичної інфраструктури в умовах транспортування відпрацьованого ядерного палива та експлуатації СВЯП-2 та ЦВЯП;
- посиленням напрямків наукової діяльності, в тому числі міжнародної, пов'язаних з виведенням енергоблоків ЧАЕС з експлуатації та перетворенням об'єкту «Укриття» на екологічно безпечну систему.

Щодо участі НКРЗУ у провадженні Указу Президента України від 09.12.2020 № 556/2020 «Про невідкладні заходи щодо забезпечення екологічної безпеки та підготовку заходів до 35-х роковин Чорнобильської катастрофи».

Зокрема було проінформовано про обрання персонального складу Організаційного комітету під головуванням Прем'єр-міністра України Д. Шмигала, до якого увійшли: голова НКРЗУ Копиленко О.Л. та члени НКРЗУ Борисюк М.М., Носовський А.В., Тронько М.Д. та Базика Д.А. а також розглянуто запропонований комітетом план основних заходів з відзначення 35-х роковин Чорнобильської катастрофи.

Члени Комісії взяли участь:

- у підготовці інформаційно-аналітичних матеріалів до 35-х роковин Чорнобильської катастрофи;

- в організації та проведенні круглих столів за участю міжнародних експертів на тему: «Радіологічні та медичні наслідки Чорнобильської катастрофи – тридцять п'ять років потому»;
- у Всеукраїнській конференції на тему: «Критерії видатної універсальної цінності для номінування Чорнобильської зони до Списку всесвітньої спадщини ЮНЕСКО»;
- у круглому столі на тему: «Державна політика України щодо подолання наслідків Чорнобильської катастрофи»;
- у громадських слуханнях на тему: «Перспективи розвитку регіонів, що постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи»;
- у загальних зборах Національної академії медичних наук, які присвячені вшануванню подвигу учасників ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС, за участю представників міжнародної спільноти.

8 квітня 2021 року члени Комісії взяли участь у слуханнях в Комітеті Верховної Ради України з питань екологічної політики та природокористування на тему: «35-ті роковини Чорнобильської катастрофи: проблеми та перспективи розвитку зони відчуження».

Щодо вирішення проблем Придніпровського хімічного заводу (м. Кам'янське Дніпропетровської обл.).

Внаслідок діяльності з переробки уранових руд у період з 1947 по 1991 р.р. в рамках ядерних військових програм Радянського Союзу, промисловий майданчик колишнього виробничого об'єднання «Придніпровський хімічний завод» перетворився в екологічно небезпечну територію з понаднормативними рівнями забруднення, як по радіаційному так і по хімічному факторам. Дев'ять хвостосховищ радіоактивних відходів, розташованих в радіусі 14 км від ПХЗ, представляють реальну загрозу радіоактивного забруднення навколишнього середовища, в тому числі сільгоспугідь, і реальну загрозу здоров'ю населення за рахунок забруднення атмосфери, ґрунтів, підземних вод радіоактивними аерозолями і радоном.

За підсумками розгляду зазначеного питання розроблено пропозиції щодо перенесення значної кількості норм проекту Закону про управління майданчиками ядерного спадку (реєстр. № 4529) в якості змін та доповнень до норм діючих законів з метою практичного відновлення екологічної безпеки на

проммайданчику Придніпровського хімічного заводу та інших майданчиках ядерного спадку.

Забезпечення радіаційної безпеки медичного персоналу та пацієнтів при використанні джерел іонізуючого випромінювання в Україні.

Комісія зосередила увагу на таких проблемних питаннях та завданнях щодо оптимізації контролю та радіаційної безпеки персоналу та пацієнтів при медичному опромінюванні, зокрема:

- організації та проведенні централізованого індивідуального дозиметричного контролю (ІДК) медичного персоналу України;
- оптимізації радіаційної безпеки населення України при медичному діагностичному опроміненні;
- підвищенні якості та ефективності променевої терапії та забезпеченні радіаційної безпеки пацієнтів.

Щодо дозиметричної паспортизації населених пунктів України, які зазнали радіаційного забруднення.

Проведення дозиметричної паспортизації населених пунктів України, які зазнали радіаційного забруднення має проводитись кожні три роки, відповідно до Закону України «Про правовий режим території, що зазнала радіоактивного забруднення внаслідок Чорнобильської катастрофи».

Остання дозиметрична паспортизація населених пунктів України, які зазнали радіаційного забруднення проводилась у 2011 році. За її підсумками у 2012 року видано 16 збірок «Загально-дозиметрична паспортизація та результати ЛВЛ-моніторингу в населених пунктах країни, які зазнали радіоактивного забруднення після Чорнобильської катастрофи» основним розробником яких є Національний науковий центр радіаційної медицини (ННЦРМ).

Комісія зазначила доцільність вдосконалення чорнобильського законодавства, зокрема необхідність переходів населених пунктів з одної зони в іншу за підсумками проведення дозиметричної паспортизації, відновлення системи постійного моніторингу потрапляння продуктів в організм людини, який раніше здійснювався СЕС до її ліквідації. Назріла необхідність в розробці програми відродження радіоактивно забруднених територій, які на 90 відсотків безпечні для проведення с/г робіт; впровадженні нової методологічної основи для

віднесення населених пунктів і окремих осіб до постраждалих. Перехід до комплексного моніторингу джерел забруднення і організму людини: з одного боку не допускаємо людей на радіоактивно забруднені території, а з іншого – проводимо туризм. Важливим є впровадження сучасної системи радіаційного моніторингу інтегрованого в європейські мережі.

Щодо участі НКРЗУ у Глобальному опитуванні НКДАР ООН 2021 року щодо опромінення населення.

Генеральна Асамблея Організації Об'єднаних Націй (A/RES/75/91) запропонувала своїм державам-членам надати дані для нового Глобального опитування Наукового комітету ООН з дії атомної радіації (НКДАР ООН) щодо опромінення населення у період від 2007 року.

Секретаріат НКДАР підготував опитування, яке містить анкети електронних таблиць, кожна з яких складається з декількох робочих аркушів для кожної основної сфери опромінення населення за рахунок природних та інших джерел.

У зв'язку з цим секретаріат НКДАР запропонував всім державам-членам ООН відповісти на анкету наявними даними, що стосуються їхньої країни, та національним контактним особам надіслати їх до секретаріату через Інтернет-платформу НКДАР.

Зазначені анкети електронних таблиць (опитувальники) були розіслані апаратом всім членам Комісії та направлено листи з проханням надати інформацію в НАЕК «Енергоатом», Центральну лабораторію радіаційної безпеки та дозиметрії медичного опромінення, ДУ «Інститут медичної радіології та онкології ім. С.П. Григор'єва Національної академії медичних наук України», Державне підприємство «Бар'єр».

Зазначену інформацію щодо Глобального опитування НКДАР ООН 2021 року з опромінення населення отримано і направлено національній контактній особі в Україні, доктору біологічних наук, с.н.с., заслуженому діячу науки і техніки України, експерту МАГАТЕ та ВООЗ, Чумаку Вадиму Віталійовичу.

Про кількість та активність джерел іонізуючого випромінювання, що залишилися на тимчасово окупованих територіях Донецької та Луганської областей.

Комісія розглядала зазначене питання у липні 2020 року про що були направлені рекомендації Кабінету Міністрів України, але, на нашу думку, ситуація не тільки не вирішується, а дещо погіршується.

Під час розгляду з'ясовано велику кількості питань, пов'язаних з екологічною ситуацією на окупованих територіях, зокрема, зупинкою відкачування вод з шахт на тимчасово окупованих територіях Донецької та Луганської областей. На шахтах, розташованих на підконтрольній території змушені істотно, іноді в аварійному режимі, збільшувати обсяги відкачування води (ш. Золота, Первомайськвугілля, Луганська обл.), оскільки вона нерегульовано надходить з затоплених шахт тимчасово окупованих територій України. Це означає, що там взагалі немає екологічно ефективного відкачування, а це -- забруднена і хімічно агресивна вода (наприклад, вода з вибухової камери шахти «Юнком», де у 1979 році був здійснений випробувальний підземний (на глибині 903 м) ядерний вибух).

Потрапляння радіонуклідно забруднених вод із вибухової камери в підземні води і річки може нести загрозу не тільки екологічному стану регіону, а й призвести до техногенної катастрофи.

Станом на 2014 рік на території Донецької та Луганської областей знаходились від 11000 до 12000 радіонуклідних джерел іонізуючого випромінювання. Після 2014 року, внаслідок війни Російської Федерації проти України, втрачено регульований контроль за об'єктами використання ядерної енергії, які перебувають на непідконтрольних Україні територіях Донецької і Луганської областей.

Основним чинником ризиків на даних територіях є радон, який є природним, однак найбільш критичним ризиком є підйом води в шахтах у зв'язку з припиненням її відкачування.

Серед менш значущих чинників радіаційних ризиків є наступні:

- пункти захоронення радіоактивних відходів (Донецький ПЗРВ та інші підприємства);
- об'єкт Кліваж на шахті «Юнком»;

- неконтрольоване затоплення шахт на тимчасово окупованих територіях, яке веде до підвищення ексталяції радону, розчинення природних радіонуклідів і радіоактивного забруднення підземних водоносних горизонтів і поверхневих джерел водопостачання.

Таким чином відбувається зростання радіаційно – терористичної загрози на Сході України, що визначається втратою контролю над джерелами іонізуючого опромінювання природного та техногенного походження на непідконтрольних територіях України.

На думку Комісії, доцільно об'єднати зусилля влади, громадськості, міжнародних партнерів щодо розгляду питання на Парламентській асамблеї ОБСЄ, з метою змусити Російську Федерацію і підконтрольні їй угруповання ОРДЛО створити умови безпечного допуску експертів МАГАТЕ для здійснення об'єктивного моніторингу зберігання радіоактивних матеріалів на тимчасово окупованих територіях в умовах зниження їх еколого-захисного потенціалу при масовому затопленні вугільних шахт.

Подальше продовження бойових дій супроводжуватиметься додатковим погіршенням екопараметрів головних життєзабезпечувальних природних та техногенних систем:

- ландшафтів, ґрунтів, поверхневих та підземних водних комплексів;
- об'єктів водо-теплопостачання, шахтного водовідливу, енергопостачання, критичної інфраструктури та ін.;
- розвитком вогнищ радіонуклідного забруднення та зон впливу джерел іонізуючого випромінювання.

Слід особливо зазначити, що неконтрольоване затоплення об'єкту «Кліваж» (2018р.) на шахті «Юнком» (де у 1979 році був здійснений випробувальний ядерний вибух) у радіоекологічному відношенні вже зараз спричинило наступну зміну його параметрів, що впливають на радіоекологічну безпеку:

- підвищення швидкості розчинення склоподібного розплаву до максимальних значень; зниження міцності порід з можливістю подальшого руйнування вибухової камери та міграції радіаційно забруднених вод у підземний потік;

- формування передумов для зміни низхідної фільтрації на висхідну з переважаючим надходженням розчинених радіонуклідів до зони незабруднених порід.

З боку України необхідно запровадження системи заходів державного примусу для запобігання негативному розвитку екологічної ситуації Донецької та Луганської областей, потрібні не точкові і часткові заходи, а довгострокова стратегія охорони навколишнього природного середовища Донбасу.

Комісією направлено пропозиції Кабінету Міністрів України, Міндовкілля України, Міноборони України щодо необхідності термінового розв'язання небезпечної екологічної ситуації на окупованих територіях Донецької та Луганської областей, пов'язаних з активністю джерел іонізуючого випромінювання та її впливу на підконтрольну територію Донбасу.

Вдосконалення законодавчої та нормативної бази

Вдосконалення нормативно-правового забезпечення ядерної безпеки та радіаційного захисту розглядалася Комісією в таких аспектах:

Про проєкт Закону про внесення змін до Загальнодержавної програми зняття з експлуатації Чорнобильської АЕС та перетворення об'єкта «Укриття» на екологічно безпечну систему (реєстр. № 5602 від 03.06.2021).

Розглянувши зазначений законопроєкт, внесений Кабінетом Міністрів України, Комісія вважає, що він може бути прийнятий за основу і при підготовці до другого читання необхідно доповнити додаток 1, розділу 4 «Загальнодержавної програми зняття з експлуатації Чорнобильської АЕС та перетворення об'єкта "Укриття" на екологічно безпечну систему» пунктом 3 - здійснення моніторингу паливовмісних матеріалів та прогнозування їх довгострокової поведінки. Прогнозний обсяг фінансування цього заходу, яке передбачатиме проведення обстежень з відбором зразків паливовмісних матеріалів в приміщенні 305/2 об'єкта «Укриття», має становити щонайменше 120 млн. грн.

Комісією підготовлено Експертний висновок, який направлено в Комітет Верховної Ради України з питань екологічної політики та природокористування.

Про проєкт Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо сприяння розвитку територій, що зазнали радіоактивного забруднення внаслідок Чорнобильської катастрофи (реєстр. № 5379 від 14.04.2021).

Розглянувши зазначений законопроект, внесений народними депутатами України Василевською-Смаглюк О.М., Бондаренком О.В., Копиленком О. Л., Кривошесвим І. С., Комісія вважає, що він може бути прийнятий за основу і при підготовці законопроекту до другого читання врахувати можливість та умови використання земельних ділянок, розташованих у зоні гарантованого добровільного відселення, що визначається відповідними обласними державними адміністраціями у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

Комісією підготовлено Експертний висновок, який направлено в Комітет Верховної Ради України з питань екологічної політики та природокористування.

Про проєкт Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо визначення категорій зон радіоактивно забруднених територій та забезпечення населення інформацією про їх радіаційний стан, розроблений Державним агентством України з управління зоною відчуження та завізований Міністерством захисту довкілля та природних ресурсів України.

Розглянувши зазначену законопроектну пропозицію Комісія вважає, що при подальшому її доопрацюванні доцільно:

Статтю 2 «Визначення категорій зон радіоактивно забруднених територій» викласти в такій редакції:

«Залежно від ландшафтних умов та сільськогосподарських особливостей ґрунтів, ступеню забруднення радіонуклідами аварійного походження, вимог щодо здійснення радіаційного захисту населення та інших спеціальних заходів, з урахуванням загальних виробничих та соціально-побутових відносин територія, що зазнала радіоактивного забруднення внаслідок Чорнобильської катастрофи, поділяється на зони».

Головним критерієм зонування радіоактивно забруднених територій є ефективна доза опромінення людини, яка враховує компоненти перорального та інгаляційного надходження та зовнішнього опромінення.

При цьому природний і доаварійний рівні накопичення радіонуклідів абсолютно різні. Природний формується у природних радіоактивних рядах розпаду урану-235, урану-238 і торію-232. Доаварійні рівні передусім сформувалися внаслідок глобальних випадів (ядерних випробувань), а також штатних та аварійних викидів ЧАЕС до Чорнобильської катастрофи. Тому словосполучення «величина перевищення природного доаварійного рівня накопичення радіонуклідів у навколишньому середовищі» є не тільки стилістично невтриманим, а й некоректним з позицій радіогеології та радіогеохімії.

Така редакція тексту спростить прийняття рішення про віднесення населеного пункту до зони певної категорії, оскільки не треба буде обґрунтовувати величини доаварійного природного фону. Встановлення таких величин вимагає проведення досить складних і дорогих досліджень, і не може бути визначено шляхом виконання дозиметричної паспортизації.

Ефективна доза опромінення – розрахункова доза опромінення людини, яка враховує вклади ефектів опромінення різних органів і тканин людини на стан її здоров'я у цілому; (ВР України, Закон «Про захист людини від впливу іонізуючих випромінювань» від 14.01.1998 N 15/98-ВР). Тобто цей термін передбачає розрахунок дози від усіх джерел опромінення, про що пропонується доповнити окремим абзацом Статтю 2.

У зв'язку з впровадженням норми щодо надання права обласним державним адміністраціям у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України, за рахунок коштів місцевого бюджету чи інших джерел, не заборонених законодавством, ініціювати складання експертних висновків щодо населених пунктів відповідної області, необхідно внести відповідні зміни до Закону України «Про місцеві державні адміністрації».

Пропонується також виключити з формулювань проекту Закону посилання на «доаварійні та природні рівні», так як їх ніхто не міряв в доаварійний період. З однієї сторони, встановлення доаварійних доз і рівнів забруднення вимагає додаткових витрат, а з іншої сторони їх врахування не підвищить ступінь

радіаційного захисту населення. При прийнятті рішення про допустимість проживання на забрудненій території, важливо враховувати сумарну дозу опромінення, а не внески в таку дозу окремих її складових.

По тексті проєкту Закону використовуються терміни «комплексна дозиметрична паспортизація» і «дозиметрична паспортизація». Бажано використати один термін або навести визначення їх відмінності.

Комісією підготовлено погодження проєкту Закону, з урахуванням висловлених зауважень та пропозицій і направлено в Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України і ДАЗВ.

Щодо погодження проєкту Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про захист людини від впливу іонізуючого випромінювання», розробленого Державною інспекцією ядерного регулювання України.

Розглянувши зазначену законопроектну пропозицію Комісія вважає, що при подальшому її доопрацюванні доцільно:

- розрізнити опромінення виходячи з джерел: «природне» і «техногенне», причому – природне -з природних джерел –є одночасно «існуючим» і «плановим»; техногенне – в режимі штатної експлуатації джерел іонізуючого випромінювання (ядерних установок), і внаслідок радіаційних аварій;
- синхронізувати у часі розробку законопроекту і розробку нових норм радіаційної безпеки (НРБУ);
- привести у відповідність терміни в законопроекті і діючих нормах з безпеки експлуатації АЕС та розробити глосарій термінів щодо радіаційної безпеки;

- доповнити статтю 4 абзацом такого змісту: «члени Національної комісії з радіаційного захисту населення України виконують свої повноваження до затвердження Верховною Радою України нового персонального складу Національної комісії з радіаційного захисту населення України».

Про схвалення проєкту Концепції Загальнодержавної цільової екологічної програми поводження з радіоактивними відходами.

Розглянувши зазначений проєкт Концепції, розроблений Державним агентством України з управління зоною відчуження, Комісія висловила наступні зауваження:

- віднести до радіоактивних відходів відпрацьовані закриті джерела іонізуючого випромінювання після внесення відповідної інформації до Державного реєстру радіоактивних відходів;
- відмітити актуальність проведення робіт щодо створення геологічного сховища для захоронення радіоактивних відходів на середніх глибинах;
- розробити і імплементувати з 2032 року Єдину національну програму управління відпрацьованим паливом та радіоактивними відходами.

Комісія пропонує доповнити проєкт Концепції основними екологічними принципами:

- мінімізація впливу радіаційного чинника, зумовленого поводженням з радіоактивними відходами, на безпеку життєдіяльності нинішніх поколінь;
- екологічно безпечна ізоляція радіоактивних відходів від гідросфери та біосфери, головні бар'єрні функції якої забезпечують глибокі стабільні структури геологічного середовища;
- ставлення до радіоактивних відходів, як джерела енергії майбутніх поколінь, на відповідному етапі науково-технічної революції.

Комісією погоджено проєкт «Концепції Загальнодержавної цільової екологічної програми поводження з радіоактивними відходами», з урахуванням висловлених зауважень та доповнень.

«Про стан виконання Рекомендацій слухань у комітеті на тему: «35-ті роковини Чорнобильської катастрофи: проблеми та перспективи розвитку зони відчуження», схвалених рішенням Комітету від 14 квітня 2021 р. № 76/12».

Під час розгляду зазначеного питання членами НКРЗУ відмічено, що законодавча пропозиція «Про продовження терміну дії Закону України «Про спеціальну економічну зону «Славутич», якою мав запроваджуватися спеціальний режим інвестиційної діяльності в адміністративно-територіальних межах Славутича» не поданий на розгляд до Верховної Ради України. Відсутнє

відновлення державної бюджетної програми «Комплексне медико-санітарне забезпечення та лікування онкологічних захворювань із застосуванням високовартісних медичних технологій громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи», а також забезпечення з Державного бюджету України фінансування на реконструкцію реабілітаційного центру державної установи «Національний науковий центр радіаційної медицини Національної академії медичних наук України», так як смертність і захворюваність на онкологічні і тяжкі інвалідизуючі захворювання серед постраждалих внаслідок Чорнобильської катастрофи зростає. Необхідно забезпечити виконання рішень Конституційного Суду України від 17.07.2018 № 6-р/2018 та від 07.04.2021 № 1-р(П)/2021, що стосуються відновлення в повному обсязі державних гарантій реалізації конституційних прав на охорону життя і здоров'я та соціальний захист для громадян України, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, передбачених Законом України «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи» від 28.02.1991 № 796-ХІІ.

Потенційно небезпечним є перетворення зони відчуження в об'єкт туристичного відвідування, зокрема, через шкідливу дію Америцію-241. Необхідно забезпечити системний підхід до своєчасного оновлення відповідних законодавчих актів, спрямованих на подолання наслідків аварії на Чорнобильській АЕС, зрушити з місця питання оновлення переліку населених пунктів, віднесених до зон радіоактивного забруднення, та даних щорічних дозиметричних паспортизацій із зазначенням очікуваних доз опромінення населення відповідно до Закону України «Про правовий режим території, що зазнала радіоактивного забруднення внаслідок Чорнобильської катастрофи».

До вивчення і розгляду поточних питань НКРЗУ активно залучало широке коло представників зацікавлених організацій, підприємств і установ, науковців та фахівців.

У роботі Комісії та її робочих органів (комітетів) брали участь керівники і співробітники центральних органів виконавчої влади, місцевого самоврядування, підприємств і організацій України, зокрема :

Офісу Президента України,
Кабінету Міністрів України,

Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України,
Міністерства охорони здоров'я України,
Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України,
Міністерства енергетики України,
Апарату Ради національної безпеки і оборони України,
Державної служби України з надзвичайних ситуацій,
Державної інспекції ядерного регулювання України,
Державного агентства України з управління зоною відчуження,
Державної екологічної академії післядипломної освіти та управління,
Національного інституту стратегічних досліджень при Президентові України,
Інституту ядерних досліджень НАН України,
Національного наукового центру радіаційної медицини НАМН України,
Інституту медичної радіології ім. С.П. Григор'єва НАМН України,
Інституту експериментальної патології, онкології і радіобіології ім. Р.Є. Кавецького НАН України,
Інституту геохімії навколишнього середовища НАН України,
Інституту харчової біотехнології та геноміки НАН України",
Інституту електрофізики і радіаційних технологій Національної академії наук України,
Інституту фізики високих енергій і ядерної фізики НАН України",
Інституту клітинної біології та генетичної інженерії НАН України,
Інституту проблем безпеки АЕС НАН України,
Інституту громадського здоров'я ім. О.М. Марзєєва НАМН України,
Інституту ендокринології та обміну речовин імені В.П. Комісаренка НАМН України,
Державного підприємства НАЕК «Енергоатом»,
Волинської державної адміністрації,
Запорізької державної адміністрації,
Житомирської державної адміністрації,
Київської державної адміністрації,
Миколаївської державної адміністрації,
Рівненської державної адміністрації,
Хмельницької державної адміністрації.

Науково-практична діяльність

Результати розгляду Національною комісією та її робочими органами основних проблем протирадіаційного захисту були представлені її членами на 23 наукових конференціях, семінарах, круглих столах (див. додаток 2) та викладені у 102 публікаціях, в тому числі майже половина з них – в іноземних наукових виданнях (див. додатки 3 та 4). Протягом 2021 року члени НКРЗУ брали участь у 14 міжнародних наукових програмах та проектах.

Протягом 2021 року члени НКРЗУ очолили актуальні науково-дослідні теми:

Цитогенетичні дослідження *Myodes glareolus* з природних популяцій чорнобильської зони відчуження (Липська А.І);

Дослідження ефектів малих доз радіації в натурних експериментах (Липська А.І);

Дослідження кінетики ¹³¹I в організмі лабораторних щурів та дозоутворення (Липська А. І.);

Цитогенетичні дослідження індикаторних видів мишоподібних гризунів з трансформованих біоценозів водойму-охолоджувача ЧАЕС (Липська А.І);

Дослідження радіоактивних випадінь в ставку-охолоджувачі ЧАЕС (Липська А.І);

Генетичні наслідки Чорнобильської катастрофи: 35 років досліджень. (Якимчук Р.А);

Особливості формування явища комутагенезу в опромінених клітинах онкологічних хворих (Дьоміна Е.А.);

Метформін, як потенційний модифікатор утворення вільнорадикальних сполук у лімфоцитах онкологічних хворих за дії іонізуючого випромінювання (Дьоміна Е.А.);

Індукція корисних мутацій у *Triticum aestivum* в умовах забрудненої радіонуклідами зони відчуження Чорнобильської електростанції. Регуляторні механізми в біосистемах. (Якимчук Р.А);

Оцінка витрат та необхідних ресурсів для створення геологічного сховища (Шибецький Ю.О.);

Біохімічні та цитогенетичні ефекти малих доз іонізуючого випромінювання в лімфоцитах крові хворих на рак ендометрію. (Дьоміна Е.А.);

Особливості геолого-геофізичного вивчення ЧЗВ. Перспективні площі для геологічного захоронення РАВ (Шибецький Ю.О.);

Довгостроковий вплив на психічне здоров'я та добробут. Тридцять п'ять років Чорнобильської катастрофи: радіологічні та медичні наслідки, стратегії захисту та відродження (Логановський К.М.);

Особливості морфометричних параметрів сітчастої оболонки та амплітуда і латентність ранніх компонентів зорових викликаних потенціалів у внутрішньоутробно опромінених осіб (Логановський К. М);

Онкологічні ефекти Чорнобильської катастрофи у віддаленому 35-річному післяаварійному періоді. (Базика Д.А.);

Вплив іонізуючого випромінювання на стан клітинного імунітету осіб, народжених від батьків, постраждалих внаслідок аварії на ЧАЕС. (Базика Д.А.);

Онкологічні наслідки аварії на Чорнобильській АЕС – 35 років поспіль. (Базика Д.А.)

Комплексний аналіз поведінки радіоактивного аерозолі в умовах Нового безпечного конфайнмента на етапі його експлуатації (Носовський А.В);

Розробка та дослідження нових композитних матеріалів на основі важкого бетону і базальт-борної фібри з покращеними захисними властивостями від радіаційного випромінювання для атомної енергетики (Носовський А.В);

Комплексний аналіз потенційних сценаріїв перетворення об'єкта «Укриття» на екологічно безпечну систему після введення в експлуатацію НБК (Носовський А.В);

Дослідження та прогнози оцінки стану ядерної безпеки комплексу «Новий безпечний конфайнмент – об'єкт «Укриття»» на етапі його експлуатації (Носовський А.В);

Концепція стратегії попередження дефектів надання медичної допомоги у вітчизняній системі охорони здоров'я (Сердюк А.М., Скалецький Ю.М.);

Розробка та забезпечення інформаційно-аналітичного супроводу прийняття та впровадження рішень у сфері охорони здоров'я (Державний реєстраційний № 0120U100184). (Скалецький Ю.М.);

Наукове обґрунтування оптимальної системи управління ризиками для забезпечення безпечного лікарняного середовища» спільно з кафедрою гігієни та екології № 2 НМУ імені О.О. Богомольця на замовлення МОЗ України (Державний реєстраційний № 0120U101432). (Скалецький Ю.М.).

Організація моніторингу ефективності законодавства та прогнозування наслідків його застосування (державний реєстраційний № 0104U006941), (Копиленко О.Л.).

Важливим кроком у створенні за участю НКРЗУ Міжнародного центру наукових досліджень у зоні відчуження є реалізація українсько-японського проекту **«Покращення радіаційного контролю навколишнього середовища та законодавчої бази для екологічної реабілітації радіоактивно забруднених територій» (2017–2021 р.р.), що фінансується в рамках японської урядової програми SATREPS (Science and Technology Research Partnership for Sustainable Development).**

Цим проектом, зокрема, передбачено здійснення оцінки й прогнозування зміни радіаційного стану на водоймі-охолоджувачі ЧАЕС, оцінювання динаміки міграції радіонуклідів у ґрунтах, моніторинг атмосферного забруднення радіонуклідами та підготовка пропозицій щодо відновлення навколишнього середовища та радіаційного захисту. Фінансова підтримка проекту здійснюється у рамках передачі українській стороні надсучасного та високовартісного обладнання для досліджень. В рамках угоди про співпрацю між ІЯД НАНУ (член Комісії Липська А.І.) з Fukushima University, Japan, проводиться науково-дослідна робота, обмін науковою інформацією та обговорення результатів радіобіологічних досліджень в ЗВ ЧАЕС.

Члени НКРЗУ брали активну участь у роботі **спеціалізованих, експертних та дорадчих органів (рад, комісій, комітетів, груп тощо) закладів вищої освіти, органів виконавчої влади, громадських організацій**, здійснювали керівництво виконанням дисертаційних робіт (див. додаток 5).

Член Комісії Бондар О.І. брав участь у роботі технічного комітету стандартизації ТК 82 «Охорона довкілля» (проведено 3 онлайн засідання). Також брав участь у якості контр-партнера для супроводження роботи із створення

Офісу сприяння інвестицій та технологій ЮНІДО в Україні та Координатора від Уряду України, відповідального за координацію діяльності з ЮНІДО в он-лайн консультації з представниками Секретаріату ЮНІДО з питання реалізації проекту створення «Офісу сприяння інвестиціям та технологіям ЮНІДО в Україні» 02 листопада 2021 р. Підготовлено проект Дорожньої карти співпраці ЮНІДО та України на 2022–2025 роки. Бондар О.І. провів зустріч з Послом Швейцарії в Україні та Республіці Молдова п. Клодом Вільде з питання вироблення дієвого механізму використання напрацювань Швейцарії в Україні.

28 травня на 74-й Асамблеї ВООЗ відбулась церемонія нагородження Державної установи «Національний науковий центр радіаційної медицини НАМН України» (генеральний директор Базика Д.А.) міжнародною премією Лі Чон Вука за визначний вклад у розвиток охорони здоров'я.

Дьоміна Е.А. отримала премію ім. Р.Є. Кавецького Національної академії наук України за працю «Радіогенний рак: епідеміологія та первинна профілактика» (Постанова Президії НАН України №36 від 03.02.2021).

В рамках договору між Інститутом проблем безпеки атомних електростанцій (директор Носовський А.В.) та South West Nuclear Hub / School of Physics University of Bristol (Велика Британія) виконується робота «Випробування експериментальних пристроїв для оцінки радіаційних умов об'єктів на Чорнобильській атомній електростанції і Нового безпечного конфайнмента». Результати роботи дозволили отримати нові наукові дані про зазначені об'єкти, а також провести унікальні експерименти в умовах підвищеного радіаційного фону та випробування унікального обладнання.

Логановський К. М. призначений керівником розробки «Технологія визначення радіаційних нейроофтальмічних ефектів». 0621U000060 Технології України, УкрІНТЕІ, 04.08.2021 <https://rkt.ukrintei.ua/> .

Логановський К. М. завершив розробку методичних рекомендацій «Діагностика і моніторинг радіаційно-асоційованої цереброофтальмічної патології у віддалений період після опромінення у дорослому віці та внутрішньоутробно з урахуванням нейрофізіологічних параметрів та використанням телемедицини під час пандемії COVID-19». (Методичні рекомендації, Київ, НАМН України, 2021, 31 с.)

Діяльність апарату НКРЗУ

Відповідно до завдань, покладених на апарат НКРЗУ, його співробітники здійснювали організаційне, правове, документальне, інформаційне, аналітичне та інше забезпечення діяльності Комісії та її робочих органів.

Працівники апарату підтримували постійний зв'язок з членами Комісії, апаратом та Комітетами Верховної Ради України, Офісом Президента України, Секретаріатом Кабінету Міністрів України, міністерствами, іншими центральними органами виконавчої влади, науковими і громадськими організаціями, органами місцевого самоврядування.

Протягом звітнього року апаратом отримано і опрацьовано 90 звернення від органів державного управління та інших адресатів, розроблено 27 рекомендацій, надіслано міністерствам, відомствам, науковим установам, підприємствам і організаціям 191 одиниць кореспонденції, виконано 45 доручень керівництва. Працівники апарату виконали певний обсяг роботи з підготовки відповідей-роз'яснень на звернення та інформаційні запити, зокрема, заявникам дано роз'яснення щодо зонування та використання земель для ведення сільськогосподарського виробництва на території Народицької селищної ради Житомирської області.

Фінансове та матеріально-технічне забезпечення діяльності НКРЗУ

У звітньому році фінансування Комісії здійснювалося за відомчою класифікацією видатків та кредитування бюджету Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України по коду програмної класифікації видатків КПКВК 2701560 «Забезпечення діяльності Національної комісії з радіаційного захисту населення України» і передбачає видатки на заробітну плату працівників апарату та нарахування на неї, придбання товарів, оплату енергоносіїв, комунальних та інших послуг. Члени Комісії виконують свої обов'язки на громадських засадах.

Фактичні видатки склали 1855,3 тис. грн., в тому числі:

заробітна плата працівників апарату – 1137,3 тис. грн. (61,3 %);

нарахування на заробітну плату – 250,2 тис. грн. (13,5 %);

енергоносії та комунальні послуги – 31,2 тис. грн. (1,7 %);

інші витрати (придбання послуг та товарів: послуги інтернет провайдерів, телекомунікаційні та експлуатаційні послуги, витратні матеріали, канцелярські товари, обслуговування оргтехніки тощо) – 103,4 тис. грн. (5,6 %);

капітальні видатки (придбання обладнання і предметів довгострокового користування, а саме комп'ютерної та оргтехніки) – 333,2 тис. грн. (17,9 %).

Відповідно до планових кошторисних асигнувань у IV кварталі 2021 року апаратом Комісії на зазначену суму (333,2 тис.грн.) було придбано у власне користування комп'ютерну та оргтехніку, а саме:

ноутбук HP Pavilion 15-eg0067ur (2S7H8EA/1) у кількості 5 шт. по ціні за одиницю 26 994,00 грн.;

багатофункціональний пристрій CANON i-SENSYS MF237w з Wi-Fi, A4 у комплекті з 4 тонерами у кількості 4 шт. по ціні за одиницю 20 479,00 грн.;

ноутбук HP Probook 450 G8 (1A893AV_ITM4) у кількості 2 шт. по ціні за одиницю 26 998,98 грн.;

лазерний принтер Xerox C230 (Wi-Fi) у комплекті з 4 тонерами у кількості 1 шт. по ціні за одиницю 23 632,98 грн.;

мережеве сховище NAS Synology DS1520 у комплекті з жорстким диском для сервера Synology 8ТБ і зовнішнім жорстким диском 2ТБ Transcend у кількості 1 шт. по ціні за одиницю 38 682,00 грн.

Для здійснення фінансово-господарської діяльності Комісією відкрито загальний бюджетний балансовий рахунок в Головному управлінні Державної казначейської служби України у м. Києві. Спеціальний рахунок для обслуговування спеціального фонду бюджету Комісією не відкривався.

Комісія зареєстрована у фондах соціального страхування, пенсійному фонді, ДПІ у Шевченківському районі ГУ ДПС у м. Києві та має ознаку неприбуткової установи (організації).

Керівник Апарату Комісії

О.С. Матвійчук

Додаток 1
до Звіту про діяльність
Національної комісії з
радіаційного захисту
населення України
у 2021 році

ПЕРЕЛІК

доповідей, що були заслухані на засіданнях Національної комісії з радіаційного захисту населення України та її Комітетах у 2021 році

1. Про проект Стратегії розвитку територій зони відчуження та зони безумовного (обов'язкового) відселення, що зазнали радіоактивного забруднення внаслідок Чорнобильської катастрофи на 2021-2030 роки.

допов.: Носовський А.В., член НКРЗУ, директор Інституту проблем безпеки АЕС НАН України, академік НАН України.

2. Щодо участі НКРЗУ у провадженні Указу Президента України від 09.12.2020 № 556/2020 «Про невідкладні заходи щодо забезпечення екологічної безпеки та підготовку заходів до 35-х роковин Чорнобильської катастрофи».

допов.: Базика Д.А. заступник Голови НКРЗУ академік НАМН, генеральний директор Державної установи «Національний науковий центр радіаційної медицини Національної академії медичних наук України».

3. Щодо вирішення проблем Придніпровського хімічного заводу (м. Кам'янське Дніпропетровської обл.).

допов.: Шматков Г.Г завідувача кафедри екології та охорони навколишнього середовища ДВНЗ «Придніпровська державна академія будівництва та архітектури», директор НВП

«Центр екологічного аудиту», доктор біологічних наук, професор.

4. Щодо забезпечення радіаційної безпеки медичного персоналу та пацієнтів при використанні джерел іонізуючого випромінювання в Україні.

допов.: Стадник Л.Л., завідувача Центральної лабораторії радіаційної безпеки та дозиметрії медичного опромінення ДУ «Інститут медичної радіології та онкології ім. С.П. Григор'єва НАМН України», м. Харків, кандидат біологічних наук.

5. Щодо дозиметричної паспортизації населених пунктів України, які зазнали радіаційного забруднення.

допов.: Базика Д.А. заступник Голови НКРЗУ, академік НАМН, генеральний директор Державної установи «Національний науковий центр радіаційної медицини Національної академії медичних наук України».

6. Про сучасний стан ядерної безпеки об'єкту «Укриття».

допов.: Носовський А.В., член НКРЗУ, директор Інституту проблем безпеки АЕС НАН України, академік НАН України.

7. Про проект Закону про внесення змін до Загальнодержавної програми зняття з експлуатації Чорнобильської АЕС та перетворення об'єкта «Укриття» на екологічно безпечну систему (реєстр. № 5602 від 03.06.2021).

допов.: Носовський А.В., член НКРЗУ, директор Інституту проблем безпеки АЕС НАН України, академік НАН України.

8. Про проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо сприяння розвитку територій, що зазнали радіоактивного забруднення внаслідок Чорнобильської катастрофи (реєстр. № 5379 від 14.04.2021).

допов.: Копиленко О.Л., голова НКРЗУ, народний депутат України, академік НАН України.

9. Про проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо визначення категорій зон радіоактивно забруднених територій та забезпечення населення інформацією про їх радіаційний стан, розроблений Державним агентством України з управління зоною відчуження та завізований Міністерством захисту довкілля та природних ресурсів України.

допов.: Льовіна А.Г., завідувач сектору правового забезпечення Державного агентства України з управління зоною відчуження.

- 10.Щодо перспектив застосування озону в медичній та інших сферах.

допов.: Данилков С.О. медичний директор Медичного центру «Ксеніум», члена міжнародного наукового комітету озонотерапії ISCOZ (Мадрид), кандидат медичних наук.

- 11.Щодо погодження проекту Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про захист людини від впливу іонізуючого випромінювання», розробленого Державною інспекцією ядерного регулювання України.

допов.: Тріпайло Р.Ф., Заступник Голови Державної інспекції ядерного регулювання України.

- 12.Пріоритетніше захворювання після Чорнобильської катастрофи - рак щитоподібної залози.

допов.: Тронько М.Д., член НКРЗУ, член-кореспондент Національної академії наук України, академік Національної академії медичних наук України, віце-президент Національної академії медичних наук України, директор Державної установи «Інститут ендокринології та обміну речовин

імені В.П. Комісаренка Національної академії медичних наук України».

13.Щодо участі НКРЗУ у Глобальному опитуванні НКДАР ООН 2021 року щодо опромінення населення.

допов.: Чумак В.В. експерт МАГАТЕ та ВООЗ, національна контактна особа щодо Глобального опитування НКДАР ООН 2021 року з опромінення населення, доктор біологічних наук, с.н.с., заслужений діяч науки і техніки України.

14.Про кількість та активність джерел іонізуючого випромінювання, що залишились на тимчасово окупованих територіях Донецької та Луганської областей.

допов.: Долін В.В., член НКРЗУ, заступник директора Державної установи «Інститут геохімії навколишнього середовища Національної академії наук України», доктор геологічних наук, професор.

15.Про схвалення проекту Концепції Загальнодержавної цільової екологічної програми поводження з радіоактивними відходами.

допов.: Долін В.В., член НКРЗУ, заступник директора Державної установи «Інститут геохімії навколишнього середовища Національної академії наук України», доктор геологічних наук, професор.

16.Про стан виконання Рекомендацій слухань у комітеті на тему: «35-ті роковини Чорнобильської катастрофи: проблеми та перспективи розвитку зони відчуження», схвалених рішенням Комітету від 14 квітня 2021 р. № 76/12».

допов.: Копиленко О.Л., голова НКРЗУ, народний депутат України, академік НАН України.

Додаток 2
до Звіту про діяльність
Національній комісії з
радіаційного захисту
населення України
у 2021 році

ПЕРЕЛІК

наукових заходів (програм, проектів, конференцій, семінарів, зустрічей експертів), в яких взяли участь члени Національної комісії з радіаційного захисту населення України у 2021 році

1. Керівництво виконанням науково-дослідної роботи «Вивчення ролі транскрипційних та трансляційних змін молекулярного каскаду *ATM/CHK2/P53/PUMA* у формуванні віддалених канцерогенних ефектів опромінення в імунній системі учасників ліквідації наслідків аварії на ЧАЕС». – Базика Д.А.
2. Керівництво виконанням науково-дослідної роботи «Вивчення патогенетичних особливостей розвитку та прогресування ішемічної хвороби серця в учасників ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС за 35-річний період після опромінення». – Базика Д.А.
3. Керівництво виконанням науково-дослідної роботи «Комплексний аналіз поведінки радіоактивного аерозолю в умовах Нового безпечного конфайнмента на етапі його експлуатації». – Носовський А.В.
4. Керівництво виконанням науково-дослідної роботи «Розробка та дослідження нових композитних матеріалів на основі важкого бетону і базальт-борної фібри з покращеними захисними властивостями від радіаційного випромінювання для атомної енергетики». – Носовський А.В.
5. Керівництво виконанням науково-дослідної роботи «Комплексний аналіз потенційних сценаріїв перетворення об'єкта «Укриття» на екологічно безпечну систему після введення в експлуатацію НБК» – Носовський А.В.

6. Керівництво виконанням науково-дослідної роботи «Дослідження та прогностичні оцінки стану ядерної безпеки комплексу «Новий безпечний конфайнмент – об'єкт «Укриття»» на етапі його експлуатації». – Носовський А.В.
7. Семінар (в режимі відеоконференції) «Залучення громадськості», 26-27 січня 2021 року, проект U4.01/14B+14B1 «Розробка Національного плану геологічного захоронення радіоактивних відходів в Україні та графік його реалізації», Київ, Україна. – Шибєцький Ю.О.
8. Тренінг з питань використання програмного забезпечення для накопичення геопросторової інформації в процесі створення геологічного сховища РАВ, 08-09 лютого 2021 року, проект U4.01/14B+14B1 «Розробка Національного плану геологічного захоронення радіоактивних відходів в Україні та графік його реалізації», Чорнобиль, Україна. – Шибєцький Ю.О.
9. Міжнародна наукова конференція «Стрес і адаптація рослин» (Харків, 25–26 лютого 2021 р.). Харківський національний аграрний університет імені В.В. Докучаєва, 2021. С. 79–80. – Якимчук Р.А.
10. Засіданні Соціальної Ради України на тему «Реальний стан соціального захисту громадян та план подальших дій» – представив доповідь про стан захисту громадян, постраждалих внаслідок Чорнобильської катастрофи та пропозиції з відновлення прав цієї категорії громадян, захищених в національних судах і Європейському суді з прав людини, лютий 2021 р. м. Київ, Україна. – Яценко В.М.
11. On-line Technical Meeting on Global Progress in Developing Geological Disposal Solutions, 22 February to 4 March 2021, within the Underground Research Facilities Network, IAEA, Vienna, Austria.– Yuriy Shybetsky.
12. XIX Конференція з фізики високих енергій та ядерної фізики. 23-26 березня 2021 р., Х: ННЦ ХФТІ – Коваленко Г.Д.
13. Семінар (в режимі відеоконференції) «Розповсюдження результатів проектів», 24 березня 2021 року, проект U4.01/14B+14B1 «Розробка Національного плану геологічного захоронення радіоактивних відходів в Україні та графік його реалізації», Київ, Україна. – Шибєцький Ю.О.
14. Загальні збори НАМН України із міжнародною участю «Тридцять п'ять років Чорнобильської катастрофи: існуючі та майбутні дослідження радіологічних та

медичних наслідків», 14 -15 квітня 2021 р. - WHO-NRCRM Webinar: «Chernobyl at 35» 26 квітня 2021. – Базика Д.А., Дьоміна Е.А., Логановський К.М., Сердюк А.М., Скалецький Ю.М., Сушко В.О., Тронько М.Д.

15. Комітетські слухання на тему: «35-ті роковини Чорнобильської катастрофи: проблеми та перспективи розвитку зони відчуження», 08 квітня 2021 року, Верховна Рада України, Комітет з питань екологічної політики та природокористування, Київ, Україна. – Копиленко О.Л., Чехун В.Ф., Шибецький Ю.О., Яценко В.М.

16. Досвід військових формувань у ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС через призму сучасних радіаційних та хімічних загроз. 15-16 квітня 2021 р. Українська воєнно-військова академія, м. Київ – Скалецький Ю.М., Сердюк А.М.

17. VI Міжнародна конференція «Проблеми зняття з експлуатації об'єктів ядерної енергетики та відновлення навколишнього середовища» INUDECО 21 (27-29 квітня 2021 року, м. Славутич): збірник матеріалів. - Чернігів: НУ «Чернігівська політехніка», 2021.

18. On-line XXth International Conference “Geoinformatics: Theoretical and Applied Aspects”, 11-14 May 2021, Kiev, Ukraine. – Y. Shybetsky

19. Нарада з питань створення геологічного сховища, 17 травня 2021 року, Державне агентство України з управління зоною відчуження, Київ, Україна – Шибецький Ю.О.

20. Нарада щодо Концепції очищення ландшафтів ЧЗВ від радіоактивного забруднення, 27 травня 2021 року, (Компанія ТММ, ПАЕУ, НКРЗУ), Київ, Україна – Копиленко О.Л., Забулонов Ю.Л., Долін В.В., Шибецький Ю.О.

21. Міжнародний семінар H-Nat Summit, 2021, 02 червня 2021 року, он-лайн, Київ, Україна.– Шибецький Ю.О.

22. Інженерно-технічна рада ДСП ЦППРВ, 09 червня 2021 року, м.Чорнобиль. Обговорення і затвердження результатів звіту науково-дослідної роботи (НДР) «Скринінг території України стосовно перспектив геологічного захоронення радіоактивних відходів», Чорнобиль, Україна.– Шибецький Ю.О.

23. Міжнародна наукова конференція «Актуальні проблеми фізіології рослин і генетики», присвячена 75-річчю Інституту фізіології рослин і генетики НАН

України (Київ, 17 червня, 2021 р.). Київ: Інтерсервіс, 2021. С. 299–301. – Якимчук Р.А.

24. On-line IAEA Consultancy Meeting for Editing Review of Generic Roadmap for Implementing a Geological Disposal Programme, July 7 and 9, 2021, Vienna, Austria. – Y. Shybetsky.

25. On-line IAEA seminar, Experiences in Setting Up Funds for Back End Liabilities in Nuclear Power Programmes, June 15, 2021, Vienna, Austria. – Y. Shybetsky.

26. Засідання Ради у справах осіб з інвалідністю, організованому Міністерствами соціальної політики України і охорони здоров'я України, на якому виклав пропозиції стосовно виконання Рішення Конституційного суду України №1 р від 07.04.2021 р. про поновлення прав осіб з інвалідністю внаслідок Чорнобильської катастрофи, липень 2021 р. м. Київ, Україна. – Яценко В.М.

27. Робоча нарада в Мінсоцполітики України щодо проекту Закону України «Про Державний бюджет України на 2022 рік» (в частині забезпечення прав громадян, постраждалих внаслідок Чорнобильської катастрофи), виконання Рішення КСУ від 17.07.2018 р. №6-р та Рішення Європейського суду з прав людини «Бурмич та інші проти України», липень 2021 р. м. Київ, Україна. – Яценко В.М

28. Virtual workshop IAEA TC UKR 9040, Roadmap for a Deep Geological Disposal program in Ukraine, September 9, 2021. – Y. Shybetsky.

29. Науково-практична конференція з міжнародною участю до Всесвітнього дня безпеки пацієнтів. БЕЗПЕКА ПАЦІЄНТА, БЕЗПЕКА МЕДИЦИ. м. Київ, вул. Велика Житомирська, 33, ТПП, конференц-зал «Колізей», Захід сертифіковано Національним університетом охорони здоров'я України ім. П.Л. Шупика, 15 вересня 2021 р. – Скалецький Ю.М., Сердюк А.М.

30. Науково-практична конференція з міжнародною участю до Всесвітнього дня безпеки пацієнтів 2021 року «Безпека пацієнтів: на шляху до національного плану дій». Національний медичний університет імені О.О. Богомольця, м. Київ, просп. Перемоги 34, санітарно-гігієнічний корпус, аудиторія №1, 17 вересня 2021 року – Скалецький Ю.М., Сердюк А.М

31. Науково-практична конференція з міжнародною участю до Всесвітнього дня безпеки пацієнтів 2021 року. Національний медичний університет імені О.О. Богомольця 17 вересня 2021 р. – Скалецький Ю.М., Сердюк А.М.

32. On-line IAEA: the hybrid side event of the IAEA General Conference on the Roadmap towards Implementing a Deep Geological Repository, September 21, 2021, Vienna, Austria. – Y. Shybetsky.
33. On-line workshop of Andra (France): 30 Years of Andra: a Focus on the Geological Disposal Project Cigéo, September 22, 2021, Paris, France. – Y. Shybetsky.
34. VIII з'їзд Українського товариства радіаційних онкологів (УТРО), 21-23 вересня 2021 р. м. Херсон. – Дьоміна Е.А.
35. XVII Міжнародна науково-практична конференції «Екологічна безпека: проблеми і шляхи вирішення». 13-17 вересня 2021 р, м. Харків.– Коваленко Г.Д. XXVII Міжнародній конференції з прискорювачів заряджених часток 21-24 вересня 2021р. м. Харків. –Коваленко Г.Д.
36. Засідання Координаційної Ради громадських чорнобильських організацій при Чорнобильській Асоціації народних депутатів України (ЧАНДУ), вересень 2021 р. м. Київ, Україна. – Яценко В.М.
37. XIV з'їзд онкологів та радіологів України, 30 вересня – 2 жовтня 2021 р., м. Київ. – Дьоміна Е.А.
38. «Актуальні проблеми, напрямки та шляхи їх вирішення» м. Житомир (22-23 квітня 2021 року), – Липська А.І.
39. «Тридцять п'ять років Чорнобильської катастрофи: існуючі та майбутні дослідження радіологічних та медичних наслідків», м. Київ, 14 квітня 2021 року – Липська А.І.
40. ННЦРМ XXVII щорічна наукова конференція. ІЯД НАНУ (Київ, 28 вересня - 1 жовтня 2021 р.). – Липська А.І.
41. The 5th Symposium on EuroAsian Biodiversity (SEAB-2021), 1-3 July, 2021, Almata, Kazakhstan (on line) – Липська А.І.
42. Всеукраїнська науково-практична конференція «Генетика і селекція в сучасному агрокомплексі (Умань, 15 жовтня, 2021 р.). Умань, 2019. С. 151. – Якимчук Р.А.

43. Сьома сесія Наради Сторін Орхуської Конвенції та протоколу РВПЗ до неї, на якій обговорювались досягнення та виклики у просуванні екологічної демократії, цифрової трансформації та сталого розвитку 18-22 жовтня 2021 р. – Бондар О.І.

44. French-Ukrainian Workshop – Instrumentation developments for High energy physics, 27-29 Oct 2021, Kharkov – G. Kovalenko.

45. The International Conference of IAEA on Radioactive Waste Management: Solutions for a Sustainable Future (CN-294), on-line, November 1-5, 2021, Vienna, Austria. – Y. Shybetsky.

46. Technical meeting of UK/TS/58 project «Review of the Development of a National Plan for Radioactive Waste Geological Disposal in Ukraine and its Implementation Schedule (INSC Project U4.01/14B and 14B1)», November 9-10, 2021, Kyiv, Ukraine. – Y. Shybetsky.

47. virtual forum «Atomic energy and sustainable development. The role of women in R&D, nuclear and radiation safety and security», November 25, 2021, Kyiv, Ukraine. – Y. Shybetsky.

Тези до конференцій:

1. *Якимчук Р.А., Валюк В.Ф., Соболенко Л.Ю.* Радіоадаптація популяцій рослин за хронічного опромінення на радіонуклідно забруднених територіях. Стрес і адаптація рослин: матеріали Міжнародної наукової конференції (Харків, 25–26 лютого 2021 р.). Харківський національний аграрний університет імені В.В. Докучаєва, 2021. С. 79–80.

2. *Якимчук Р.А.* Генетичні наслідки радіонуклідного забруднення у зоні відчуження ЧАЕС: 35 років вивчення. Актуальні проблеми фізіології рослин і генетики: матеріали Міжнародної наукової конференції, присвяченої 75-річчю Інституту фізіології рослин і генетики НАН України (Київ, 17 червня, 2021 р.). Київ: Інтерсервіс, 2021. С. 299–301.

3. *Якимчук Р.А., Валюк В.Ф.* Чинники та молекулярні механізми спонтанного мутагенезу. Актуальні проблеми фізіології рослин і генетики: матеріали Міжнародної наукової конференції, присвяченої 75-річчю Інституту фізіології рослин і генетики НАН України (Київ, 17 червня, 2021 р.). Київ: Інтерсервіс, 2021. С. 302–304.

4. Якимчук Р.А. радіонуклідне забруднення зони відчуження ЧАЕС як чинник індукування селекційно-цінних мутацій в озимій пшениці. Генетика і селекція в сучасному агрокомплексі: Всеукраїнська науково-практична конференція (Умань, 15 жовтня, 2021 р.). Умань, 2019. С. 151.

Додаток 3
до Звіту про діяльність
Національної комісії з
радіаційного захисту
населення України
у 2021 році

ПЕРЕЛІК
публікацій членів Національної комісії з радіаційного захисту
населення України в іноземних виданнях у 2021 році

1. Lypska A, Riabchenko N., Rodionova N., Burdo O. Radiation-induced effects on the bone marrow of *Myodes glareolus* inhabiting the Chernobyl exclusion zone // Int. Journal of Radiation Biology. In press.
2. Burdo O., Vishnevskiy D., Lypska A., Ishiniwa H., Nanba K, Korepanova K. The Results of Radioecological Research of the Murine Rodents from Chernobyl Nuclear Power Plant Cooling Pond's Drained Bed. The 5th Symposium on EuroAsian Biodiversity (SEAB-2021), 1-3 July, 2021, Almaty, Kazakhstan - P. 280.
3. Yakymchuk R.A., Valyuk V.F., Sobolenko L.Y., Sorokina S.I. Induction of useful mutations in *Triticum aestivum* in the conditions of radionuclide-contaminated alienation zone of the Chernobyl Power Plant. Regulatory Mechanisms in Biosystems. 2021. V. 12, № 3. P.471–477.
4. Loganovsky K., Marazziti D. Mental health and neuropsychiatric aftermath 35 years after the Chernobyl catastrophe: current state and future perspectives. Clinical Neuropsychiatry. Journal of Treatment Evaluation. 2021. Vol. 18 (2). P. 101–106. doi.org/10.36131/enfioritieditore20210204.
5. Marazziti D., Arone A., Ivaldi T., Kuts K., Loganovsky K. Space missions: Psychological and psychopathological issues. CNS Spectrums, 2021. May 24;1-5. doi:10.1017/S1092852921000535.

6. Loganovsky K., Marazziti D., Weisæth L. Editorial ecological disaster neuropsychiatry. *Frontiers in Psychiatry. Special Issue: Ecological Disaster Neuropsychiatry*. Ed. by K. N. Loganovsky, D. Marazziti, and L. Weisaeth, *Front. Psychiatry*, 2021. doi: 10.3389/fpsy.2021.753243.
<https://www.frontiersin.org/articles/10.3389/fpsy.2021.753243/full>
7. Arone A., Ivaldi T., Loganovsky K., Palermo S., Parra E., Flamini W., Marazziti D. The burden of space exploration on the mental health of astronauts: a narrative review *Clinical Neuropsychiatry*. — 2021. — Vol. 18, No 4. — P. 139–148. doi.org/10.36131/cnforitieditore20210406
8. Loganovsky K., Loganovskaja T. Letter-to-Editor. A possible association between exposure to ionizing radiation and SARS CoV-2 infection with schizophrenia spectrum disorders development: a new challenge for neuropsychiatric research. *Clinical Neuropsychiatry*. — 2021. — Vol. 18, No 4. — P. 231–232. doi.org/10.36131/cnforitieditore20210406
9. Marazziti D., Loganovsky K. Radiation-associated brain-ophthalmic effects in long-duration space missions. *Revista Brasileira de Oftalmologia*
<https://www.rbojournal.org/en/> *Rev Bras Oftalmol*. — 2021. — 20

Тези у закордонних збірниках

1. Marazziti D., Loganovsky K., Mucci F., Kuts K. Visual evoked and event-related potentials abnormalities following radiation exposure due to the Chornobyl accident in different scenarios in humans. EPA Virtual 2021 29th European Congress of Psychiatry, 10-13 April 2021 “Personalising and Integrating Mental Health Care in the Digital Era”. *European Psychiatry*. — 2021. Special Issue. — e-poster viewing. — S942
<https://info.kenes.com/epa21/index.html>
2. Pozza A., Mucci F., Loganovsky K., Dettore D., Marazziti D. Impact of obsessive beliefs on sexual behaviours in OCD patients. EPA Virtual 2021 29th European

Congress of Psychiatry, 10-13 April 2021 “Personalising and Integrating Mental Health Care in the Digital Era” European Psychiatry. — 2021. Special Issue. — e-poster viewing. — S925 <https://info.kenes.com/epa21/index.html>

3. Loganovsky K., Loganovskaja T. Schizophrenia spectrum disorders following past exposure to ionizing radiation and SARS CoV-2 infection. EPA-2022, The 30th European Congress of Psychiatry, 2–5 April 2022, Budapest, Hungary. Linking Clinical Practice and Research for Better Mental Health Care in Europe. — European Psychiatry. —, 2022. — Vol. — P – (прийнято до друку).

4. Loganovsky K., Fedirko P., Marazziti D., Loganovskaja T., Kuts K., Perchuk I., Babenko T., Antypchuk K., Kreinis G. Radiation-associated cerebrophthalmic effects. EPA-2022, The 30th European Congress of Psychiatry, 2–5 April 2022, Budapest, Hungary. Linking Clinical Practice and Research for Better Mental Health Care in Europe. — European Psychiatry. —, 2022. — Vol. — P ...

5. Gunko N., Loganovsky K., Buzunov V., Korotkova N.. Aging and mental health of the Chernobyl catastrophe survivors. EPA-2022, The 30th European Congress of Psychiatry, 2–5 April 2022, Budapest, Hungary. Linking Clinical Practice and Research for Better Mental Health Care in Europe. — European Psychiatry. —, 2022. — Vol. — P –

Статті/Тези у виданнях, що індексуються у наукометричних базах SCOPUS & WEB OF SCIENCE

1. Loganovsky K., Marazziti D. Mental health and neuropsychiatric aftermath 35 years after the Chernobyl catastrophe: current state and future perspectives. *Clinical Neuropsychiatry. Journal of Treatment Evaluation*. 2021. Vol. 18 (2). P. 101–106. doi.org/10.36131/cnfioritieditore20210204.
2. Marazziti D., Arone A., Ivaldi T., Kuts K., Loganovsky K. Space missions: Psychological and psychopathological issues. *CNS Spectrums*, 2021. May 24;1-5. doi:10.1017/S1092852921000535.
3. Loganovsky K., Marazziti D., Weisæth L. Editorial ecological disaster neuropsychiatry. *Frontiers in Psychiatry*. Special Issue: Ecological Disaster Neuropsychiatry. Ed. by K. N. Loganovsky, D. Marazziti, and L. Weisaeth, *Front. Psychiatry*, 2021. doi: 10.3389/fpsy.2021.753243. <https://www.frontiersin.org/articles/10.3389/fpsy.2021.753243/full>

4. Arone A., Ivaldi T., Loganovsky K., Palermo S., Parra E., Flamini W., Marazziti D. The burden of space exploration on the mental health of astronauts: a narrative review *Clinical Neuropsychiatry*. — 2021. — Vol. 18, No 4. — P. 139–148. doi.org/10.36131/cnfioritieditore20210406
5. Loganovsky K., Loganovskaja T. Letter-to-Editor. A possible association between exposure to ionizing radiation and SARS CoV-2 infection with schizophrenia spectrum disorders development: a new challenge for neuropsychiatric research. *Clinical Neuropsychiatry*. — 2021. — Vol. 18, No 4. — P. 231–232. doi.org/10.36131/cnfioritieditore20210406
6. Marazziti D., Loganovsky K. Radiation-associated brain-ophthalmic effects in long- duration space missions. *Revista Brasileira de Oftalmologia* <https://www.rbojournal.org/en/RevBrasOftalmol>. — 2021. — 20
7. Логановський К. М., Федірко П. А., Куц К. В., Мараззіті Д., Антипчук К. Ю., Перчук І. В., Бабенко Т. Ф., Логановська Т. К., Колосинська О. О., Крейнис Г. Ю., Масюк С. В., Здоренко Л. Л., Зданевич Н. А., Гарькава Н. А., Дорічевська Р. Ю., Василенко З. Л., Кравченко В. І., Дроздова Н. В., Єфімова Ю. В., Маліняк А. В.. Головний мозок та орган зору як потенційні мішені для впливу іонізуючого випромінювання: частина II – радіаційні цереброофтальмологічні ефекти у дітей, осіб, експонованих внутрішньоутробно, астронавтів та інтервенційних радіологів. Збірник «Проблеми радіаційної медицини і радіобіології». — 2021. — Вип. 26. — Київ, 2022. — С. – (прийнято до друку).
8. Loganovsky K. N., Fedirko P. A., Marazziti D., Kuts K. V., Antypchuk K. Yu., Perchuk I. V., Babenko T. F., Loganovska T. K., Kolosynska O. O., Kreinis G. Yu., Masiuk S. V., Zdorenko L. L., Zdanevich N. A., Garkava N., Dorichevska R., Vasilenko Z. L., Kravchenko V. I., Drosdova N. V., Yefimova Yu. V., Malinyak A. V.. Brain and eye as potential targets for ionizing radiation impact: Part II – radiation cerebro-ophthalmic effects in children, persons exposed in utero, astronauts and interventional radiologists. *Probl Radiac Med Radiobiol*. — 2021. — Vol. 26. — Kyiv, 2022. — P. (прийнято до друку).
9. Гунько Н. В., Логановський К. М., Бузунов В. О., Короткова Н. В.. Старіння постраждалих внаслідок Чорнобильської катастрофи та проблеми дослідження їх психічного здоров'я. Збірник «Проблеми радіаційної медицини і радіобіології». — 2021. — Вип. 26. — Київ, 2022. — С. – (прийнято до друку).

10. Gunko N., Loganovsky K., Buzunov V., Korotkova N. Aging of the Chernobyl catastrophe survivors and problems of their mental health survey. Probl Radiac Med Radiobiol. — 2021. — Vol. 26. — Kyiv, 2022. — P. (прийнято до друку).
11. Гунько Н.В., Іванова О.М., Логановський К.М., Короткова Н.В., Масюк С.В. Деякі аспекти життєдіяльності населення в Чорнобильській зоні відчуження. Збірник «Проблеми радіаційної медицини і радіобіології». — 2021. — Вип. 26. — Київ, 2022. — С. — (прийнято до друку).
12. Gunko N.V., Ivanova O.M., Loganovsky K.M., Korotkova N.V., Masyuk S.V. Some aspects of the life of the population in the Chernobyl Exclusion Zone. Probl Radiac Med Radiobiol. — 2021. — Vol. 26. — Kyiv, 2022. — P. (прийнято до друку).
13. Бабенко Т. Ф., Логановський К. М., Логановська Т. К. та ін. Головний мозок та орган зору як потенційні мішені для впливу іонізуючого випромінювання: III – особливості морфометричних параметрів сітчастої оболонки та амплітуда і латентність ранніх компонентів зорових викликаних потенціалів у опромінених внутрішньоутробно. Збірник «Проблеми радіаційної медицини і радіобіології». — 2021. — Вип. 26. — Київ, 2022. — С. — (прийнято до друку).
14. Babenko T. A., Loganovsky K. M., Loganovska T. K., et al. Brain and visual organ as potential targets for the influence of ionizing radiation: III – features of morphometric parameters of the retina and the amplitude and latency of the early components of visual evoked potentials in irradiated in utero. Probl Radiac Med Radiobiol. — 2021. — Vol. 26. — Kyiv, 2022. — P. (прийнято до друку).
15. Marazziti D., Loganovsky K., Mucci F., Kuts K. Visual evoked and event-related potentials abnormalities following radiation exposure due to the Chernobyl accident in different scenarios in humans. EPA Virtual 2021 29th European Congress of Psychiatry, 10-13 April 2021 “Personalising and Integrating Mental Health Care in the Digital Era”. European Psychiatry. — 2021. Special Issue. — e-poster viewing. — S942 <https://info.kenes.com/epa21/index.html>
16. Pozza A., Mucci F., Loganovsky K., Dettore D., Marazziti D. Impact of obsessive beliefs on sexual behaviours in OCD patients. EPA Virtual 2021 29th European Congress of Psychiatry, 10-13 April 2021 “Personalising and Integrating Mental Health Care in the Digital Era” European Psychiatry. — 2021. Special Issue. — e-poster viewing. — S925 <https://info.kenes.com/epa21/index.html>

17. Loganovsky K., Loganovskaja T. Schizophrenia spectrum disorders following past exposure to ionizing radiation and SARS CoV-2 infection. EPA-2022, The 30th European Congress of Psychiatry, 2–5 April 2022, Budapest, Hungary. Linking Clinical Practice and Research for Better Mental Health Care in Europe. — European Psychiatry. —, 2022. — Vol. — P – (прийнято до друку).
18. Loganovsky K., Fedirko P., Marazziti D., Loganovskaja T., Kuts K., Perchuk I., Babenko T., Antypchuk K., Kreinis G. Radiation-associated cerebrophthalmic effects. EPA-2022, The 30th European Congress of Psychiatry, 2–5 April 2022, Budapest, Hungary. Linking Clinical Practice and Research for Better Mental Health Care in Europe. — European Psychiatry. —, 2022. — Vol. — P –
19. Gunko N., Loganovsky K., Buzunov V., Korotkova N. Aging and mental health of the Chernobyl catastrophe survivors. EPA-2022, The 30th European Congress of Psychiatry, 2–5 April 2022, Budapest, Hungary. Linking Clinical Practice and Research for Better Mental Health Care in Europe. — European Psychiatry. —, 2022. — Vol. — P –
20. Oleksandr P. Yavorovskyi, Oleksandr M. Naumenko, Yurii M. Skaletsky, Roman P. Brukhno, Mykhailo M. Rigan, Sergii T. Omelchuk, Taisiya V. Loboda , Oleksandr . Ivan`ko, Tetyana O., Zinchenko COVID-19 AS A STRESS TEST OF HEALTHCARE ESTABLISHMENTS EFFECTIVENESS AND RELIABILITY MEASURED NATIONALLY AND GLOBALLY / Wiadomości Lekarskie, VOLUME LXXIV, ISSUE 10 PART 1, OCTOBER 2021 p. 2471-2477.
21. Михайленко П.М., Скалецький Ю.М. Всесвітній день безпеки пацієнтів та день безпеки пацієнтів в Україні / Збірник матеріалів «Науково-практичної конференції з міжнародною участю до Всесвітнього дня безпеки пацієнтів 2021 року» Безпека пацієнтів в Україні: на шляху до національного плану дій / м. Київ, 17 вересня 2021. С. 120 -122.

Додаток 4
до Звіту про діяльність
Національної комісії з
радіаційного захисту
населення України
у 2021 році

ПЕРЕЛІК
публікацій членів Національної комісії з радіаційного захисту
населення України у 2021 році

Монографії

1. Базика Д.А Тронько М.Д., Анттипкін Ю.Г. (під ред.). ТРИДЦЯТЬ П'ЯТЬ РОКІВ ЧОРНОБИЛЬСЬКОЇ КАТАСТРОФИ: РАДІОЛОГІЧНІ ТА МЕДИЧНІ НАСЛІДКИ, СТРАТЕГІЇ ЗАХИСТУ ТА ВІДРОДЖЕННЯ. Національна доповідь України.- Київ 2021, ISBN 978-966-7656-10-2
2. Об'єкт «Укриття» в умовах нового безпечного конфайнмента / В. О. Краснов, А.В. Носовський, С.А. Паскевич, В.М. Рудько ; під заг. ред. А.В. Носовського. — Чорнобиль : ІПБ АЕС НАН України, 2021. — 344 с.
3. Krasnov V.O., Nosovskyi A.V., Paskevych S.A., Rudko V.M. The Shelter object in conditions of the New Safe Confinement / V.O. Krasnov, A.V. Nosovskyi, S. A. Paskevych, V. M. Rudko. — Kyiv: ISP NPP, NAS of Ukraine, 2021. — 320 p.
4. Булавін Л. А. Нейтронні та рентгенівські дослідження ліпідних мембран /Л.А. Булавін, О.І. Куклін, А.В. Носовський, Д.В. Соловійов. -- Київ: ІПБ АЕС НАН України, 2021. — 160 с.
5. Гриневич Ю.А., Дьоміна Е.А. Иммуные и цитогенетические эффекты плотно- и редкоизирующих излучений. Київ: ВД «Авіцена», 2021. 384 с. ISBN 978-617-7597-35-2

Глави у вітчизняних монографіях

1. Логановський К.М., Напрєєнко О.К., Логановська Т.К., Напрєєнко Н.Ю., Куц К.В. Нейропсихіатрія. Енциклопедія сучасної України, 22 т.: електронна версія [веб-сайт] / гол. редкол.: І.М. Дзюба, А.І. Жуковський, М.Г. Железняк та ін.; НАН України, НТШ. Київ: Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2021. URL: http://esu.com.ua/search_articles.php?id=72976
2. Бази́ка Д.А., Ільєнко І.М., Логановський К.М., Швайко Л.І., Білий Д.О., Чумак А.А. Радіаційно-індуковані зміни генної експресії, асоційовані з непухлинними ефектами віддаленого періоду після опромінення в учасників ЛНА на ЧАЕС. Тридцять п'ять років Чорнобильської катастрофи: радіологічні та медичні наслідки, стратегії захисту та відродження. Національна доповідь України – Національна академія медичних наук України. Національний науковий центр радіаційної медицини /Д.А. Бази́ка... (ред.). - Київ, 2021. – с.
3. Логановський К.М. Психічне здоров'я і нейропсихіатричні ефекти. Тридцять п'ять років Чорнобильської катастрофи: радіологічні та медичні наслідки, стратегії захисту та відродження. Національна доповідь України – Національна академія медичних наук України. Національний науковий центр радіаційної медицини /Д.А. Базик (ред.). - Київ, 2021. – с.
4. Логановський К.М. Психічне здоров'я і нейропсихіатричні ефекти. Попередній досвід. Вплив на психічне здоров'я. Нейропсихіатричні ефекти. Тридцять п'ять років Чорнобильської катастрофи: радіологічні та медичні наслідки, стратегії захисту та відродження. Національна доповідь України – Національна академія медичних наук України. Національний науковий центр радіаційної медицини /Д. А. Бази́ка... (ред.). - Київ, 2021. – с.
5. Логановський К.М. Довгостроковий вплив на психічне здоров'я та добробут. Тридцять п'ять років Чорнобильської катастрофи: радіологічні та медичні наслідки, стратегії захисту та відродження. Національна доповідь України – Національна академія медичних наук України. Національний науковий центр радіаційної медицини /Д. А. Бази́ка... (ред.). - Київ, 2021. -- с.
6. Логановський К.М., Масюк С.В., Бузунов В.О. Радіаційні ризики нейропсихіатричних ефектів. Тридцять п'ять років Чорнобильської катастрофи: радіологічні та медичні наслідки, стратегії захисту та відродження. Національна

доповідь України – Національна академія медичних наук України. Національний науковий центр радіаційної медицини /Д.А. Базика... (ред.). - Київ, 2021. – с.

7. Логановський К.М., Куц К.В., Логановська Т.К. Радіаційно-асоційовані нейрофізіологічні та нейрокогнітивні розлади віддаленого періоду аварії за різними сценаріями опромінення. Тридцять п'ять років Чорнобильської катастрофи: радіологічні та медичні наслідки, стратегії захисту та відродження. Національна доповідь України – Національна академія медичних наук України. Національний науковий центр радіаційної медицини /Д. А. Базика... (ред.). - Київ, 2021. – с.

8. Базика Д.А. Чумак А.А., Ільєнко І.М., Абраменко І.В., Логановський К.М. Молекулярно-біологічний та генетичний базис когнітивних та афективних розладів. Тридцять п'ять років Чорнобильської катастрофи: радіологічні та медичні наслідки, стратегії захисту та відродження. Національна доповідь України – Національна академія медичних наук України. Національний науковий центр радіаційної медицини /Д.А. Базика... (ред.). - Київ, 2021. – с.

9. Логановський К.М., Зданевич Н.А. Посттравматичний стресовий розлад. Тридцять п'ять років Чорнобильської катастрофи: радіологічні та медичні наслідки, стратегії захисту та відродження. Національна доповідь України – Національна академія медичних наук України. Національний науковий центр радіаційної медицини /Д. А. Базика... (ред.). - Київ, 2021. – с.

10. Логановський К.М., Гресько М.В. Патологічні зміни особистості. Тридцять п'ять років Чорнобильської катастрофи: радіологічні та медичні наслідки, стратегії захисту та відродження. Національна доповідь України – Національна академія медичних наук України. Національний науковий центр радіаційної медицини /Д.А. Базика... (ред.). - Київ, 2021. – с.

11. Логановський К.М., Федірко П.А., Антипчук К.Ю., Бабенко Т.Ф., Куц К.В. Церебро-офтальмологічні ефекти. Тридцять п'ять років Чорнобильської катастрофи: радіологічні та медичні наслідки, стратегії захисту та відродження. Національна доповідь України – Національна академія медичних наук України. Національний науковий центр радіаційної медицини /Д. А. Базика... (ред.). - Київ, 2021. – с.

12. Сушко В.О., Базика Д.А., Логановський К.М., Ляшенко Л.О., Берковський В.Б., Колосинська О.О., Швайко Л.І., Ільєнко І.М., Незговорова Г.А. Досвід медичного та біофізичного супроводу плану здійснення заходів (Shelter

Implementation Project) щодо будівництва Нового Безпечного Конфайменту та трансформації Об'єкту «Укриття» ДСП Чорнобильська АЕС в екологічно безпечну систему (2004-2019 рр.). Тридцять п'ять років Чорнобильської катастрофи: радіологічні та медичні наслідки, стратегії захисту та відродження. Національна доповідь України – Національна академія медичних наук України. Національний науковий центр радіаційної медицини /Д. А. Бази́ка... (ред.). - Київ, 2021. – с.

13. Loganovsky K.M. Mental health and neuropsychiatric effects. Thirty-five years of the Chornobyl disaster: radiological and medical consequences, protection and revival strategies. National Report of Ukraine - National Academy of Medical Sciences of Ukraine. National Research Center for Radiation Medicine / D. A. Bazyka... (ed.). - Kyiv, 2021. - p.

14. Loganovsky K.M. Mental health and neuropsychiatric effects. Background experience. Impact on mental health. Neuropsychiatric effects. Thirty-five years of the Chornobyl disaster: radiological and medical consequences, protection and revival strategies. National Report of Ukraine - National Academy of Medical Sciences of Ukraine. National Research Center for Radiation Medicine / D.A. Bazyka... (ed.). - Kyiv, 2021. - p.

15. Loganovsky K.M. Long-term effects on mental health and well-being. Thirty-five years of the Chornobyl disaster: radiological and medical consequences, protection and revival strategies. National Report of Ukraine - National Academy of Medical Sciences of Ukraine. National Research Center for Radiation Medicine / D.A. Bazyka... (ed.). - Kyiv, 2021. - p.

16. Loganovsky K.M., Masiuk S.V., Buzunov V.O. Radiation risks of neuropsychiatric effects. Thirty-five years of the Chornobyl disaster: radiological and medical consequences, protection and revival strategies. National Report of Ukraine - National Academy of Medical Sciences of Ukraine. National Research Center for Radiation Medicine / D. A. Bazyka... (ed.). - Kyiv, 2021. - p.

17. Loganovsky K.M., Kuts K.V., Loganovska T.K. Radiation-associated neurophysiological and neurocognitive disorders in the long-term period upon accident under different irradiation scenarios. Thirty-five years of the Chornobyl disaster: radiological and medical consequences, protection and revival strategies. National Report of Ukraine - National Academy of Medical Sciences of Ukraine. National Research Center for Radiation Medicine / D. A. Bazyka... (ed.). - Kyiv, 2021. - p.

18. Bazyka D.A., Chumak A.A., Ilyenko I.M., Abramenko I.V., Loganovsky K.M. Molecular-biological and genetic basis of cognitive and affective disorders. Thirty-five years of the Chernobyl disaster: radiological and medical consequences, protection and revival strategies. National Report of Ukraine - National Academy of Medical Sciences of Ukraine. National Research Center for Radiation Medicine / D. A. Bazyka... (ed.). - Kyiv, 2021. - p.

19. Loganovsky K.M., Zdanevych N.A. Posttraumatic stress disorder. Thirty-five years of the Chernobyl disaster: radiological and medical consequences, protection and revival strategies. National Report of Ukraine - National Academy of Medical Sciences of Ukraine. National Research Center for Radiation Medicine / D. A. Bazyka... (ed.). - Kyiv, 2021. - p.

20. Gresko M.V., Loganovsky K.M. Pathological personality changes (personality disorders). Thirty-five years of the Chernobyl disaster: radiological and medical consequences, protection and revival strategies. National Report of Ukraine - National Academy of Medical Sciences of Ukraine. National Research Center for Radiation Medicine / D. A. Bazyka... (ed.). - Kyiv, 2021. - p.

21. Loganovsky K.M., Fedirko P.A., Antipchuk K.Yu., Babenko T.F., Kuts K.V. Cerebroophthalmological effects. Thirty-five years of the Chernobyl disaster: radiological and medical consequences, protection and revival strategies. National Report of Ukraine - National Academy of Medical Sciences of Ukraine. National Research Center for Radiation Medicine / D. A. Bazyka... (ed.). - Kyiv, 2021. - p.

22. Sushko V., Bazyka D., Likhtarev I., Loganovskiy K., Lyashenko L., Berkovskiy V., Nechaev S., Kolosynska O., Shvayko L., Perchuk I., Nezgovorova G., Iliencko I. Program for radiation and health safety of personnel of contractors enterprises, which participated in works for construction new safe confinement of Object "Shelter" of SSE Chernobyl NPP (15 years of experience and innovations). Thirty-five years of the Chernobyl disaster: radiological and medical consequences, protection and revival strategies. National Report of Ukraine - National Academy of Medical Sciences of Ukraine. National Research Center for Radiation Medicine / D. A. Bazyka... (ed.). - Kyiv, 2021. - p.

23. Sushko V., Bazyka D., Likhtarev I., Loganovskiy K., Lyashenko L., Berkovskiy V., Nechaev S., Kolosynska O., Shvayko L., Perchuk I., Nezgovorova G., Iliencko I. Experience and results of biomedical program for protection and health of personnel of contractors enterprises, which participated in works for construction new safe confinement of Object "Shelter" of SSE Chernobyl NPP. Thirty-five years of the Chernobyl disaster:

radiological and medical consequences, protection and revival strategies. National Report of Ukraine - National Academy of Medical Sciences of Ukraine. National Research Center for Radiation Medicine / D. A. Bazyka... (ed.). - Kyiv, 2021. - p.

Публікації в науково-популярних вітчизняних виданнях

1. Логановська Т.К. Іонізуюча радіація, головний мозок та зоровий аналізатор. Актуальна інформація та сучасні виклики. *Антропологія*. 2020. №3. С.22–31. Видано у 2021 р.
2. Шапіро Я. Психодинамічна психіатрія у ХХІ столітті: до об'єктивної науки досвіду. Переклад українською Логановська Т.К. *Антропологія*. 2020. № 4. С. 50–51. <https://anthropology.com.ua/>– видано у 2021 р.
3. Логановская Т.К., Бабенко Т.Ю. «Ночной прибой», или как, оказывается, омывается мозг во время сна. *Антропологія*. 2020. № 4. С. 50–51. <https://anthropology.com.ua/>– видано у 2021 р.
4. Логановська Т.К. Телемедицина – нагальна потреба сучасності у стрімкому розвитку. *Антропологія*. 2021. №. 2. С. 2–13. <https://anthropology.com.ua/anthropology-3d-2021/#2>
5. Логановський К.М., Логановська Т.К. Можлива асоціація між впливом іонізуючої радіації та зараженням SARSCoV-2 з розвитком розладів спектру шизофренії: новий виклик до психіатричних досліджень. *Антропологія*. 2021. № 2. С. 14–17. <https://anthropology.com.ua/>
6. Грицюк Х.В. Крос-верифікація Монте-Карло кодів Geant4 та MCNP6 для мюонної томографії / Х. В. Грицюк, А. М. Божук, А. В. Носовський, В. І. Гулік // Ядерна енергетика та довкілля. — 2021. — Вип. 2 (21). — С. 49—60. — doi.org/10.31717/2311-8253.21.2.5.
7. Носовський А.В. Науково-технічний супровід робіт з подолання наслідків Чорнобильської катастрофи: Стенограма доповіді на засіданні Президії НАН України 28 квітня 2021 року / А.В. Носовський // Вісник Національної академії наук України. — 2021. — Вип. 7. — С. 32—36. — doi.org/10.15407/visn2021.07.032.
8. Оптимізація часу і статистичної похибки розрахунку біологічного захисту контейнерів зберігання відпрацьованого ядерного палива з використанням коду

Serpent / М.І. Голюк, О.М. Хотяїнцева, В.М. Хотяїнцев, А.В. Носовський, В.І. Гулік // Ядерна енергетика та доквілля. — 2021. — Вип. 3 (23). — С. 19—27.

9. Особливості просторового розподілу питомої теплоємності надкритичної води при її течії у вертикальних гладких трубах / Н.М. Фіалко, А. В. Носовський, С. О. Альошко та ін. // Теплофізика та теплоенергетика. — 2021. — № 3. — С. 16—23. — doi.org/10.31472/ttpe.3.2021.2.

10. Трофименко О.Р. Тривимірна нейтронно-фізична модель системи зберігання відпрацьованого ядерного палива / О. Р. Трофименко, І. М. Романенко, М. І. Голюк, Х. В. Грицюк, П. М. Куцин, А. В. Носовський, Є. М. Письменний, В. І. Гулік // Ядерна енергетика та доквілля. — 2021. — Вип. 1 (20). — С. 51—59. — doi.org/10.31717/2311-8253.21.1.4.

11. Фиалко Н. М. Исследование пространственного распределения плотности сверхкритической воды при восходящем течении / Н. М. Фиалко, Ю. В. Шеренковский, Н. О. Меранова, С. А. Алешко, Д. П. Хмиль, А. В. Носовский, И. Г. Шараевский, Л. Б. Зимин, Т. С. Власенко, И. Л. Пиоро // Международный научный журнал «Интернаука». — № 10 (110). — doi.org/10.25313/2520-2057-2021-10-7414

12. Фіалко Н. М. Структура просторового розподілу теплофізичні властивостей надкритичної води при висхідній течії у вертикальних гладких трубах / Н. М. Фіалко, А. В. Носовський, В. Г. Прокопов // *Intellectuelles kapital — die grundlage für innovative entwicklung (Intellectual capital is the foundation of innovative development)*. Karlsruhe: Scientific World-Net Akhat AV, 2021. — P. 49—57.

13. Фиалко Н.М. Учет сил плавучести при моделировании течения сверхкритической воды в вертикальных трубах / Н. М. Фиалко, Ю. В. Шеренковский, Н. О. Меранова, С. А. Алешко, Д. П. Хмиль, А. В. Носовский, И. Г. Шараевский, Л. Б. Зимин, Т. С. Власенко, И. Л. Пиоро // Международный научный журнал «Интернаука». — №9 (109). — С. 57—61. — doi.org/10.25313/2520-2057-2021-9-7405.

14. Новий метод рішення системи двогрупових дифузійних рівнянь для програмного забезпечення СВРК ВВЕР-1000 / А. В. Аксьонов, О. Р. Трофименко, Д. В. Будік, А. В. Носовський, В. І. Гулік // Ядерна та радіаційна безпека. — 2021. — Вип. 2(90). — С. 52—64. — [https://doi.org/10.32918/nrs.2021.2\(90\).06](https://doi.org/10.32918/nrs.2021.2(90).06).

15. Перспективні напрями підвищення експлуатаційної надійності та забезпечення оперативного управління ресурсом головного обладнання АЕС / І.Г. Шараєвський, Т.С. Власенко, Л.Б. Зімін, А.В. Носовський, Н.М. Фіалко, Г.І. Шараєвський // Ядерна енергетика та довкілля. — 2021. — Вип. 3 (23). — С. 3—13.
16. Рябченко Н.М., Липська А.І., Бурдо О.О., Цитогенетичні дослідження *Myodes glareolus* з природних популяцій чорнобильської зони відчуження // Ядерна фізика та енергетика. - 2021. -Т. 22. - № 4.- С.
17. Гриневич Ю.П., Липська А.І., Телецька С.В., Бурдо О.О., Шитюк В.А., Ніколаєв В.І. Стан системи окисного метаболізму та осмотична резистентність еритроцитів рудої норичі (*Myodes glareolus*) із зони відчуження ЧАЕС з різним рівнем радіонуклідного забруднення. Збірник праць учасників Міжнародної науково-практичної конференції «Чорнобильська катастрофа. Актуальні проблеми, напрямки та шляхи їх вирішення» (22-23 квітня 2021 року). Житомир: Поліський університет, 2021. ст.110-115.
18. Гриневич Ю.П., Липська А.І., Дрозд І.П., Телецька С.І., Шитюк В.А. Стан системи окисного метаболізму за внутрішнього надходження до організму щурів радіоактивного йоду (^{131}I). Тези Загальних зборів Національної академії медичних наук України з міжнародною участю «Тридцять п'ять років Чорнобильської катастрофи: існуючі та майбутні дослідження радіологічних та медичних наслідків», м. Київ, 14 квітня 2021 року ННЦРМ. С. 29-30.
19. Дрозд І.П., Липська А.І. Дослідження кінетики ^{131}I в організмі лабораторних щурів та дозоутворення // там же. 30
20. Родіонова Н.К., Липська А.І., Рябченко Н.М., Гапжа О.Б., Бурдо О.О. Оцінка стану кістковомозкового кровотворення у дрібних гризунів з природних популяцій // там же С. 35.
21. Малишевська Є.М., Дмитрієва І.Р., Ісаєв Д.С., Лушнікова І.В., Лисяний М.І., Липська А.І., Дрозд І.П., Талько В.В. Нейроендокринні ефекти у зрілих самців щурів лінії wistar, що зазнали внутрішньоутробного впливу радіонукліду ^{131}I // там же. 3.
22. Гриневич Ю.П., Маковецька Л.І., Липська А.І., Бурдо О.О. Вільнорадикальні процеси у крові та печінці мишоподібних гризунів за разового опромінення. Матеріали щорічної наукової конференції ІЯД НАН України (27 вересня -1 жовтня 2021р.) С.209-210

23. Ганжа О.Б., Родіонова Н.К., Липська А.І., Рябченко Н.М. Особливості кровотворної системи індикаторних видів мишоподібних гризунів. // там же С.207-208.
24. Родіонова Н.К., Липська А.І., Рябченко Н.М., Ганжа О.Б., Бурдо О.О., Шитюк В.А., Ніколаєв В.І. Дослідження ефектів малих доз радіації в натурних експериментах // там же С.231-232
25. Рябченко Н.М., Липська А.І., Бурдо О.О., Родіонова Н.К., Ганжа О.Б. Цитогенетичні дослідження індикаторних видів мишоподібних гризунів з трансформованих біоценозів водойми-охолоджувача ЧАЕС. // там же С.235-236
26. Куліч Н.В., Липська А.І., Садовніков Л.В., Бурдо О.О., Ніколаєв В. І. Дослідження радіоактивних випадіннь в ставку-охолоджувачі ЧАЕС // там же 185-186.
27. Моргун В.В., Якимчук Р.А. Генетичні наслідки Чорнобильської катастрофи: 35 років досліджень. Фізіологія рослин і генетика. 2021.Т. 53, № 3. С. 216–239.
28. Бондар О.І., Закорчевна Н.Б., Цветкова А.М. Проблеми водозабезпечення населення питною водою у зв'язку із поглибленням дефіциту доступних водних ресурсів // Екологічні науки: науково-практичний журнал. -К .: ДЕА, 2021. - №1 (34). с.134 - 145.
29. Бондар О.І., Риженко Н.О., Жаврида Д.Є. Біоаккумуляція меркурію (Hg^{2+}), хрому (Cr^{6+}) та цинку (Zn^{2+}) у екосистемах Обухівського району Київської області // Екологічні науки: науково-практичний журнал. - К.: ДЕА, 2021. - № 2(35) с.90-93. J
30. Бондар О.І., Барінов М.О., Олексієвець І. Л., Родная Д.В., Журавель Т.В., Коломієць С.В., Козлова І.А., Пархоменко Г.П. Практичні аспекти управління відходами в Україні. Посібник. К: 2021 - «Поліграф плюс» - 120 с.
31. Логановський К.М., Федірко П.А., Логановська Т.К., Куц К. В., Перчук І.В., Антипчук К.Ю., Бабенко Т.Ф., Крейніс Г.Ю. Нейрофізіологічна технологія визначення радіаційно-асоційованих цереброофтальмо-логічних ефектів // Матеріали X Міжнародної конференції «Медицина фізика – сучасний стан, проблеми, шляхи розвитку. Новітні технології», 22–24 вересня 2021 року, м. Київ, Україна, Київ: Інтерсервіс, 2021, С. 145–163. <https://vomfi.univ.kiev.ua/wp-content/uploads/2021/09/Materiali-konferentsiyi-2021.pdf>

32. Гресько М.В. Психофізіологічні особливості сприйняття радіаційного ризику. Проблеми радіаційної медицини та радіобіології. 2021. Вип. 26. С. - . (прийнято до друку)
33. Gresko M.V. Psychophysiological features of radiation risk perception. *Probl.Radiac. Med. Radiobiol.* 2021. Vol.26. P. (прийнято до друку)
34. Логановський К.М., Федірко П.А., Куц К.В., Мараззіті Д., Антипчук К.Ю., Перчук І.В., Бабенко Т.Ф., Логановська Т.К., Колосинська О.О., Крейніс Г.Ю., Масюк С.В., Здоренко Л.Л., Зданевич Н.А., Гарькава Н.А., Дорічевська Р.Ю., Василенко З.Л., Кравченко В.І., Дроздова Н.В., Єфімова Ю.В., Маліняк А.В. Головний мозок та орган зору як потенційні мішені для впливу іонізуючого випромінювання: частина II – радіаційні цереброофтальмологічні ефекти у дітей, осіб, експонованих внутрішньоутробно, астронавтів та інтервенційних радіологів. Збірник «Проблеми радіаційної медицини і радіобіології». — 2021. — Вип. 26. — Київ, 2022. — С. – (прийнято до друку)
35. Loganovsky K.N., Fedirko P.A., Marazziti D., Kuts KV., Antypchuk K.Yu., Perchuk I.V., Babenko T.F., Loganovska T.K., Kolosynska O.O., Kreinis G.Yu., Masiuk S.V., Zdorenko L.L., Zdanevich N.A., Garkava N., Dorichevska R., Vasilenko Z.L., Kravchenko V.I., Drosdova N.V., Yefimova Yu.V., Malinyak A.V. Brain and eye as potential targets for ionizing radiation impact: Part II – radiation cerebro-ophtalmic effects in children, persons exposed in utero, astronauts and interventional radiologists. *Probl Radiac Med Radiobiol.* — 2021. — Vol. 26. — Kyiv, 2022. — P. (прийнято до друку)
36. Гунько Н.В., Логановський К.М., Бузунов В.О., Короткова Н.В.. Старіння постраждалих внаслідок Чорнобильської катастрофи та проблеми дослідження їх психічного здоров'я. Збірник «Проблеми радіаційної медицини і радіобіології». — 2021. — Вип. 26. — Київ, 2022. — С. – (прийнято до друку)
37. Gunko N., Loganovsky K., Buzunov V., Korotkova N. Aging of the Chornobyl catastrophe survivors and problems of their mental health survey. *Probl Radiac Med Radiobiol.* — 2021. — Vol. 26. — Kyiv, 2022. — P. (прийнято до друку)
38. Гунько Н.В., Іванова О.М., Логановський К.М., Короткова Н.В., Масюк С.В. Деякі аспекти життєдіяльності населення в Чорнобильській зоні відчуження. Збірник «Проблеми радіаційної медицини і радіобіології». — 2021. — Вип. 26. — Київ, 2022. — С. – (прийнято до друку)

39. Gunko N.V., Ivanova O.M., Loganovsky K.M., Korotkova N.V., Masyuk S.V. Some aspects of the life of the population in the Chernobyl Exclusion Zone. Probl Radiac Med Radiobiol. — 2021. — Vol. 26. — Kyiv, 2022. — P. (прийнято до друку)
40. Бабенко Т.Ф., Логановський К.М., Логановська Т.К. та ін. Головний мозок та орган зору як потенційні мішені для впливу іонізуючого випромінювання: III – особливості морфометричних параметрів сітчастої оболонки та амплітуда і латентність ранніх компонентів зорових викликаних потенціалів у опромінених внутрішньоутробно. Збірник «Проблеми радіаційної медицини і радіобіології». — 2021. — Вип. 26. — Київ, 2022. — С. – (прийнято до друку)
41. Babenko T.A., Loganovsky K.M., Loganovska T.K., et al. Brain and visual organ as potential targets for the influence of ionizing radiation: III – features of morphometric parameters of the retina and the amplitude and latency of the early components of visual evoked potentials in irradiated in utero. Probl Radiac Med Radiobiol. — 2021. — Vol. 26. — Kyiv, 2022. — P. (прийнято до друку)

Тези у вітчизняних збірниках

1. Антипчук К.Ю., Крейнис Г.Ю. Особливості когнітивних порушень у віддаленому періоді після впливу малих доз опромінення. Сучасні проблеми медицини сьогодення: роль лікаря в житті суспільства. Сучасні проблеми офтальмології. Збірник праць науково-практичної конференції з міжнародною участю, 25-26 лютого 2021 року. Київ. С.4.
2. Гресько М.В. Вплив копінг – стратегій поведінки на психічне здоров'я. Сучасні проблеми медицини сьогодення: роль лікаря в житті суспільства. Сучасні проблеми офтальмології. Збірник праць науково-практичної конференції з міжнародною участю, 25-26 лютого 2021 року. Київ. С.4.
3. Kuts K., Loganovsky K., Kreinis G. Visual perception abnormalities following ionizing radiation impact due to the Chernobyl catastrophe in humans. Загальні збори Національної академії медичних наук України з міжнародною участю «Тридцять п'ять років Чорнобильської катастрофи: існуючі та майбутні дослідження радіологічних та медичних наслідків» 14-15 квітня 2021 р. м. Київ. Україна. General Meeting of the National Academy of Medical Sciences of Ukraine with International Participation «The 35th Anniversary of the Chernobyl Accident: Existing and Future Research of Radiological and Medical Consequences» Abstract, 14-15 April

2021, World Health Organization, National Academy of Medical Sciences of Ukraine, National Research Centre for Radiation Medicine, Kyiv, Ukraine, P. 57.

4. Loganovsky K.N., Fedirko P.A., Marazziti D., Kuts K.V., Antypchuk K.Yu., Perchuk I.V., Babenko T.F., Loganovska T.K., Kolosynska O.O., Kreinis G.Yu., Gresko M.V., Masiuk S.V., Zdorenko L.L., Zdanevich N.A., Garkava N., Dorichevska R., Vasilenko Z.L., Kravchenko V.I., Drosdova N.V. The brain and eyes as ionizing radiation exposure targets. Загальні збори Національної академії медичних наук України з міжнародною участю «Тридцять п'ять років Чорнобильської катастрофи: існуючі та майбутні дослідження радіологічних та медичних наслідків» 14-15 квітня 2021 р. м. Київ. Україна. General Meeting of the National Academy of Medical Sciences of Ukraine with International Participation «The 35th Anniversary of the Chornobyl Accident: Existing and Future Research of Radiological and Medical Consequences» Abstract, 14-15 April 2021, World Health Organization, National Academy of Medical Sciences of Ukraine, National Research Centre for Radiation Medicine, Kyiv, Ukraine, P. 63.

5. Sushko V., Bazyka D., Likhtarev I., Loganovskiy K., Lyashenko L., Berkovsky V., Nechaev S., Kolosynska O., Shvayko L., Perchuk I., Nezgovorova G., Iliencko I. Experience and results of biomedical program for protection and health of personnel of contractors enterprises, which participated in works for construction new safe confinement of Object «Shelterв» of SSE «Chornobyl NPP». Загальні збори Національної академії медичних наук України з міжнародною участю «Тридцять п'ять років Чорнобильської катастрофи: існуючі та майбутні дослідження радіологічних та медичних наслідків» 14-15 квітня 2021 р. м. Київ. Україна. General Meeting of the National Academy of Medical Sciences of Ukraine with International Participation «The 35th Anniversary of the Chornobyl Accident: Existing and Future Research of Radiological and Medical Consequences» Abstract, 14-15 April 2021, World Health Organization, National Academy of Medical Sciences of Ukraine, National Research Centre for Radiation Medicine, Kyiv, Ukraine, P. 71.

6. Бузунов В.О., Прикашикова К.Є., Капустинська О.А., Логановський К.М., Терещенко С.О., Губіна І.Г., Картушін Г.І. Епідеміологія непухлинних захворювань, як актуальна соціальна, медична і радіобіологічна проблема в дослідженнях, оцінці і профілактиці віддалених наслідків Чорнобильської катастрофи. Загальні збори Національної академії медичних наук України з міжнародною участю «Тридцять п'ять років Чорнобильської катастрофи: існуючі та майбутні дослідження радіологічних та медичних наслідків» 14-15 квітня 2021 р. м. Київ. Україна. General Meeting of the National Academy of Medical Sciences

of Ukraine with International Participation «The 35th Anniversary of the Chornobyl Accident: Existing and Future Research of Radiological and Medical Consequences» Abstract, 14-15 April 2021, World Health Organization, National Academy of Medical Sciences of Ukraine, National Research Centre for Radiation Medicine, Kyiv, Ukraine, P. 10-11.

7. Dykan M, Golovchenko Y.I., Loganovsky K.M., Semonova O.V., Myronyak L.A., Babkina T.M., Kuts K.V., Kobzar I.O., Gresko M.V., Loganovska T.K., Fedkiv S.V. Current state and future prospects for diffusion tensor 3 T Magnetic Resonance Imaging in early diagnostic of structural changes of brain white matter at small vessel disease associated with arterial hypertension and ionizing radiation in the remote period of the Chornobyl catastrophe. Загальні збори Національної академії медичних наук України з міжнародною участю «Тридцять п'ять років Чорнобильської катастрофи: існуючі та майбутні дослідження радіологічних та медичних наслідків» 14-15 квітня 2021 р. м. Київ. Україна. General Meeting of the National Academy of Medical Sciences of Ukraine with International Participation «The 35th Anniversary of the Chornobyl Accident: Existing and Future Research of Radiological and Medical Consequences» Abstract, 14-15 April 2021, World Health Organization, National Academy of Medical Sciences of Ukraine, National Research Centre for Radiation Medicine, Kyiv, Ukraine, P. 47-48.

8. Kaminskyi O.V., Kopylova O.V., Muraviova I.M., Chikalova I.G., Afanasyev D.E., Loganovsky K.M., Talko V.V., Tepla O.V., Kiselova I.O., Dombrovska N.S. Noncancerous parathyroid disease in the ChNPP accident survivors. Загальні збори Національної академії медичних наук України з міжнародною участю «Тридцять п'ять років Чорнобильської катастрофи: існуючі та майбутні дослідження радіологічних та медичних наслідків» 14-15 квітня 2021 р. м. Київ. Україна. General Meeting of the National Academy of Medical Sciences of Ukraine with International Participation «The 35th Anniversary of the Chornobyl Accident: Existing and Future Research of Radiological and Medical Consequences» Abstract, 14-15 April 2021, World Health Organization, National Academy of Medical Sciences of Ukraine, National Research Centre for Radiation Medicine, Kyiv, Ukraine, P. 53.

9. Pinchuk I.Y., Boltonosov S.V., Atamanchuk N.V., Stepanova N.M., Yachnik Y.V., Vitrenko A.O., Gunko N.V., Loganovsky K.N. Suicide behavior in joint force operation veterans in Eastern Ukraine and in clean-up workers of the consequences of the Chornobyl catastrophe (liquidators). Загальні збори Національної академії медичних наук України з міжнародною участю «Тридцять п'ять років Чорнобильської катастрофи: існуючі та майбутні дослідження радіологічних та

медичних наслідків» 14-15 квітня 2021 р. м. Київ. Україна. General Meeting of the National Academy of Medical Sciences of Ukraine with International Participation «The 35th Anniversary of the Chornobyl Accident: Existing and Future Research of Radiological and Medical Consequences» Abstract, 14-15 April 2021, World Health Organization, National Academy of Medical Sciences of Ukraine, National Research Centre for Radiation Medicine, Kyiv, Ukraine, P. 67.

10. Логановський К.М., Напрєєнко О.К., Зданевич Н.А., Напрєєнко Н.Ю. Медико-психологічна і нейропсихіатрична допомога учасникам ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи і Антитерористичної Операції / Операції Об'єднаних Сил. Науково-практична конференція з міжнародною участю «досвід військових формувань у ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС через призму сучасних радіаційних та хімічних загроз» 15-16 квітня 2021 року, м. Київ.

11. Бабенко Т.Ф., Логановський К.М., Логановська Т.К. та ін. Особливості морфометричних параметрів сітчастої оболонки та амплітуда і латентність ранніх компонентів зорових викликаних потенціалів у внутрішньоутробно опромінених осіб. Тези доповіді: Науково-практична конференція з міжнародною участю «ГЛАУКОМА+2021. Актуальні питання катаракти, глаукоми і ускладнень ЦД» 3 вересня 2021 р., Київ

12. «Цифрова Україна»: конституційно-правова модель / За заг. ред. Р.О. Стефанчука, О.Л. Копиленка, Є.Р. Бершеди, О.М. Клименко. К.: Інститут законодавства Верховної Ради України, 2021. 688 с.

13. Проблеми законодавчого забезпечення пріоритетних сфер суспільних відносин (на основі аналізу законопроектів, включених до порядку денного четвертої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання) / О.Л. Копиленко, Є.Р. Бершеда (керівники авторського колективу); Інститут законодавства Верховної Ради України; заг. ред. В. О. Зайчука. Том 19. К.: Вид-во «Людмила», 2021. 660 с.

14. Chekhun V.F., Domina E.A. Can SARS-CoV-2 change individual radiation sensitivity of the patients recovered from COVID-19? (Experimental and theoretical background). *Experimental Oncology*, 2021. Vol.43, № 3. P. 277–280.

15. Копиленко О.Л., Чехун В.Ф., Дьоміна Е.А. Виклики радіаційних аварій: уроки Чорнобиля. Збірник наукових праць НКРЗУ, 2021. 1-20 с. Прийнято до друку.

16. Копиленко О.Л., Чехун В.Ф., Дьоміна Е.А. Виклики радіаційних аварій: уроки Чорнобиля. www.komekolog.rada.gov.ua/uploads/documents. 2021, 1-20 с.
17. Domina E. Haematological indicators of acute radiation disease (Chernobyl experience). *Journal of science*. Lyon. France 2021. vol. 1, P. 7-9.
18. Domina E.A., Talko V.V. Cytogenetic indicators of acute radiation sickness (the Chernobyl experience). *Problems of Radiation Medicine and Radiobiology*. 2021;26, P.398-409.
19. Дьоміна Е.А., Ніколаєв В.Г. Радіобіологічні показники гострої променевої хвороби (Чорнобильський досвід). *Доповіді Національної академії наук України*. 2021; 5, P. 99-106.
20. Ivankova V.S., Domina E.A., Khrulenko T.V. et al. Effects of brachytherapy on cytogenetic parameters and oxidative status in peripheral blood lymphocytes of gynecologic cancer patients *Experimental Oncology* 2021. Vol.43, № 3. P. 242–246.
21. Domina E., Hrinchenko O. Biological features of blood lymphocytes of the primary patients with endometrial cancer. *Science Rise: Biological Science*, 2021, Vol 26, №1. P. 4–9.
22. Іванкова В.С., Михайленко В.М., Дьоміна Е.А. та співавт. Терапевтичне опромінення хворих онкогінекологічного профілю та можливість прогнозу променевих ускладнень. *Український радіологічний та онкологічний журнал*. 2021. Т. 29, № 2. С. 34–51.
23. Дьоміна Е.А., Пилипчук О.П. Особливості формування явища комутагенезу в опроміненних клітинах онкологічних хворих. *Онкологія*. 2021. Т.23, №4. С. 165-170.
24. Дьоміна Е.А., Маковецька Л.І., Грінченко О.О. та співавт. Практичні підходи до виявлення хворих на рак ендометрію з підвищеним ризиком ускладнень променевої терапії на основі предикторів радіочутливості клітин із оточення пухлини (методичні рекомендації МОЗ України). Київ, 2021. 28 с.
25. Михайленко П.М., Скалецький Ю.М., Протас С.В. Інформаційні та інституційні ресурси формування державної політики у сфері охорони здоров'я в Україні». / «Вісник соціальної гігієни і організації охорони здоров'я України», 2021. № 2 (88) С. 62-68.

26. О.П. Яворовський, М.М. Риган, О.В. Іванько, Ю.М. Скалецький, Р.П. Брухно, П.М. Михайленко, Т.О. Зінченко, М.І. Бадюк Система забезпечення безпеки персоналу і пацієнтів у лікарняних закладах: стратегія удосконалення / Український журнал військової медицини / том 2 2.2021
27. Яворовський О.П., Скалецький Ю.М., Брухно Р.П., Харчук Л.В., Киричук І.М., Борис В.М., Шуляренко В.П. Особливості професійної захворюваності медичних працівників житомирської області на covid-19 та оцінка ризиків їх зараження вірусом SARS-CoV-2 в аспекті безпеки, гігієни праці та інфекційного контролю / Довкілля та здоров'я № 1 2021 С. 4 – 13.
28. Яворовський О.П., Скалецький Ю.М., Брухно Р.П., Риган М.М., Зінченко Т.О., Таран Н.В. До питання забезпечення безпечного лікарняного середовища / Довкілля та здоров'я № 3 2021 С. 56 – 63
29. Ганенко В.Б., Касілов В.Й., Коваленко Г.Д., Маслов Н.И., Семисалов И.Л. Пучковая линия экспериментальной установки ЛУЭ-60 ИФВЭЯФ ННЦ ХФТИ. Тези доповідей XIX Конференції з фізики високих енергій та ядерної фізики. – Х: ННЦ ХФТІ - 2021. – с.36
30. Васильев Г.П., Киприч С.К., Каплий А.А, Коваленко Г.Д., Маслов Н.И., Овчинник В.Д., Потин С.М., Шулика М.Ю., Шляхов И.Н., Яловенко В.И. Компьютеризированный блок управления гониометром. Тези доповідей XIX Конференції з фізики високих енергій та ядерної фізики. – Х: ННЦ ХФТІ - 2021. – с.56
31. Васильев Г.П., Киприч С.К., Каплий А.А, Коваленко Г.Д., Маслов Н.И., Овчинник В.Д., Потин С.М., Шулика М.Ю., Шляхов И.Н., Яловенко В.И. Интегрирующий преобразователь ток-напряжение для измерения малых токов. Тези доповідей XIX Конференції з фізики високих енергій та ядерної фізики. – Х: ННЦ ХФТІ - 2021. – с.57
32. Митроченко В.В., Айзацький М.І., Ганенко В.Б., Коваленко Г.Д., Кушнір В.А., Пережогін С.О. Проект лінії транспортування пучка лінійного прискорювача накопичувача «Нестор» для проведення досліджень з ядерної фізики. Тези доповідей XIX Конференції з фізики високих енергій та ядерної фізики. – Х: ННЦ ХФТІ - 2021. – с.63
33. Ганенко В.Б., Гоков С.П., Казарінов Ю.Г., Карпусь С.Г., Касілов В.Й., Коваленко Г.Д., Кочетов С.С, Шопен О.О., Цяцько Є.В., Маслов М.І., Васильев Г.П., Яловенко В.І., Шляхов І.М., Овчиннік В.Д., Шуліка М.Ю.

Експериментально-дослідна установка для дослідження взаємодії пучків електронів з монокристаллами та аморфними мішенями. Тези доповідей XXVII Міжнародної конференції з прискорювачів заряджених часток 21–24 вересня 2021р. ННЦ ХФТІ Харків, Україна – с.19-20

34. Ганенко В.Б., Гоков С.П., Казарінов Ю.Г., Карпусь С.Г., Касілов В.Й., Коваленко Г.Д., Кочетов С.С., Шопен О.О., Цяцько Є.В. Параметри пучка електронів на прямому виході ЛПЕ-30 для дослідження взаємодії електронів з монокристаллами аморфними мішенями. Тези доповідей XXVII Міжнародної конференції з прискорювачів заряджених часток 21–24 вересня 2021р. ННЦ ХФТІ Харків, Україна – с.43

35. Коваленко Г.Д., Карпусь С.Г., Казарінов Ю.Г., Борисенко В.М., С.С. Кочетов, Є.В. Цяцько, О.О. Шопен, В.Й. Касілов. Аналіз систем вимірювання виходу вторинної емісії електронів. Тези доповідей XXVII Міжнародної конференції з прискорювачів заряджених часток 21–24 вересня 2021р. ННЦ ХФТІ Харків, Україна – с.62

36. Васильєв Г.П., Кіпріч С.К., Каплій О.А., Коваленко Г.Д., Маслов М.І., Овчинник В.Д., Потін С.М., Шуліка М.Ю., Шляхов І.М., Яловенко В.І. Стробоаний інтегруючий перетворювач струм-для вимірювання малих струмів. Тези доповідей XXVII Міжнародної конференції з прискорювачів заряджених часток 21–24 вересня 2021р. ННЦ ХФТІ Харків, Україна – с.94

37. Коваленко Г.Д., Дудар Т.В. Щодо питання радіоекологічного стану поверхневих вод України. Збірник наукових статей XVII Міжнародної науково-практичної конференції «Екологічна безпека: проблеми і шляхи вирішення». Харків, 13-17 вересня 2021. – Х.: ПП «Стиль-іздат», 2021. – с. 115 - 122.

38. V.V. Mytrochenko, S.O. Perezhogin, V.A. Kushnir, V.B. Ganenko, M.I. Ayzatsky, G.D. Kovalenko. PROJECT OF A BEAMLINER FOR THE NESTOR STORAGE RING LINAC TO PROVIDE NUCLEAR PHYSICS RESEARCH. Problems of atomic science and technology, 2021, № 3 (133). Series Nuclear Physics Investigations (75), p. 38 – 44

39. G.P. Vasiliev, G.D. Kovalenko, N.I. Maslov, V.D. Ovchinnik, M.Yu. Shulika, I.N. Shliakhov, V.I. Yalovenko GONIOMETER CONTROL. 2021, № 3 (133). Problems of atomic science and technology, 2021, № 3 (133). Series Nuclear Physics Investigations (75), p. 61 – 63

40. S.H. Karpus, G.D. Kovalenko, Yu. H. Kazarinov, V.M. Dubina, V.Y. Kasilov, S.S. Kochetov, O.O. Shopen, I.N Shliakhov Secondary electron emission from thin Aluminium foils produced by high energy electron beams. 2021, № 6 (133). Problems of atomic science and technology, 2021, № 6 (136). Series Nuclear Physics Investigations (76), p. 38 – 41
41. Сердюк А.М., Скалецький Ю.М., Яворовський О.П., Риган М.М., Гичка С.Г., Брухно Р.П., Сердюк В.Г. Концепція стратегії попередження дефектів надання медичної допомоги у вітчизняній системі охорони здоров'я. Київ, Друкарня НМУ 2021, 16 с.
42. Яворовський О.П., Варивончик Д.В., Скалецький Ю.М., Брухно Р.П., Зінченко Т.О., Риган М.М. Управління виробничими ризиками в закладі охорони здоров'я для створення безпечного лікарняного середовища (методичні рекомендації). Київ, Друкарня НМУ Пр. Перемоги 34. 2021, 47 с.
43. Chekhun V., Domina E. Towards a better understanding of the effects of COVID-19 on individual human radiosensitivity. Загальні збори Національної академії медичних наук України з міжнародною участю «Тридцять п'ять років Чорнобильської катастрофи: існуючі та майбутні дослідження радіологічних та медичних наслідків», 14-15 квітня 2021 р. м. Київ, Україна. Electronic scientific edition, 2021, P.76-77.
44. Domina E., Ivankova V., Mikhailenko V. et al. Biological markers of radiosensitivity of healthy cells in the environment of the irradiated targeted tumour. Загальні збори Національної академії медичних наук України з міжнародною участю «Тридцять п'ять років Чорнобильської катастрофи: існуючі та майбутні дослідження радіологічних та медичних наслідків», 14-15 квітня 2021 р. м. Київ, Україна. Electronic scientific edition, 2021, P. 49.
45. Domina E. The desirability of introducing the «Human individual radiosensitivity passport based on cytogenetic indices». Загальні збори Національної академії медичних наук України з міжнародною участю «Тридцять п'ять років Чорнобильської катастрофи: існуючі та майбутні дослідження радіологічних та медичних наслідків», 14-15 квітня 2021 р. м. Київ, Україна. Electronic scientific edition, 2021, P. 50.
46. Іванкова В.С., Дьоміна Е.А. Променева терапія онкологічних захворювань у післячорнобильський період. Загальні збори Національної академії медичних наук України з міжнародною участю «Тридцять п'ять років Чорнобильської

катастрофи: існуючі та майбутні дослідження радіологічних та медичних наслідків», 14-15 квітня 2021 р. м. Київ, Україна. Electronic scientific edition, 2021, P.52.

47. Главін О.А., Дьоміна Е.А., Іванкова В.С., Шевчук І.О. Метформін, як потенційний модифікатор утворення вільнорадикальних сполук у лімфоцитах онкологічних хворих за дії іонізуючого випромінювання. Радіологічний вісник, 2021; 1-2 (78-79). Матеріали VIII з'їзду Українського товариства радіаційних онкологів (УТРО), 21-23 вересня 2021 р. м. Херсон, Україна. С. 62-63.

48. Демина Э.А. Патогенез и минимизация побочных эффектов при терапевтическом облучении онкологических больных. Радіологічний вісник, 2021; 1-2 (78-79). Матеріали VIII з'їзду Українського товариства радіаційних онкологів (УТРО), 21-23 вересня 2021 р. м. Херсон, Україна. С. 64-65.

49. Дьоміна Е.А. Результаты цитогенетического обследования хворих на гостру променеви хворобу (Чорнобильський досвід). Радіологічний вісник, 2021; 1-2 (78-79). Матеріали VIII з'їзду Українського товариства радіаційних онкологів (УТРО), 21-23 вересня 2021 р. м. Херсон, Україна. С. 66.

50. Дьоміна Е.А., Іванкова В.С., Пилипчук О.П. Небезпека комутагенезу в опромінених клітинах онкологічних хворих. Радіологічний вісник, 2021; 1-2 (78-79). Матеріали VIII з'їзду Українського товариства радіаційних онкологів (УТРО), 21-23 вересня 2021 р. м. Херсон, Україна. С. 65.

51. Маковецька Л.І., Дьоміна Е.А., Іванкова В.С. Біохімічні та молекулярні предиктори радіочутливості здорових клітин із мікрооточення пухлин хворих на рак ендометрію. Радіологічний вісник, 2021; 1-2 (78-79). Матеріали VIII з'їзду Українського товариства радіаційних онкологів (УТРО), 21-23 вересня 2021 р. м. Херсон, Україна. С. 73-74.

52. Надєїна А.Г., Дьоміна Е.А. Радіобіологічне обґрунтування використання аміфостину в онкологічній практиці. Радіологічний вісник, 2021; 1-2 (78-79). Матеріали VIII з'їзду Українського товариства радіаційних онкологів (УТРО), 21-23 вересня 2021 р. м. Херсон, Україна. С. 75.

53. Рацун Д.О., Дьоміна Е.А., Іванкова В.С. Біохімічні та цитогенетичні ефекти малих доз іонізуючого випромінювання в лімфоцитах крові хворих на рак ендометрію. Радіологічний вісник, 2021; 1-2 (78-79). Матеріали VIII з'їзду Українського товариства радіаційних онкологів (УТРО), 21-23 вересня 2021 р. м. Херсон, Україна. С. 76-77.

54. Главін О.А., Дьоміна Е.А., Іванкова В.С. та співавт. Предиктори радіочутливості лімфоцитів крові хворих на рак тіла матки (дослідження *in vitro*). Матеріали XIV з'їзду онкологів та радіологів України, 30 вересня – 2 жовтня 2021 р., м. Київ, Україна. С. 371-372.

55. Маковецька Л.І., Дьоміна Е.А., Главін О.А. Обґрунтування використання метформіну в якості радопротектора при променевої терапії онкологічних хворих. Матеріали XIV з'їзду онкологів та радіологів України, 30 вересня – 2 жовтня 2021 р., м. Київ, Україна. С.389-391.

Додаток 5
до Звіту про діяльність
Національної комісії з
радіаційного захисту
населення України
у 2021 році

Участь членів Національної комісії з радіаційного захисту населення
України у роботі,
редколегій, наукових товариств

1. Член Президії НАМН України, академік-секретар Наукового відділення при Президії НАМН України з теоретичної та профілактичної медицини. Директор Центру співробітництва з ВООЗ по мережі медичної готовності та допомоги при радіаційних аваріях. Головний редактор міжвідомчого збірника «Проблеми радіаційної медицини та радіобіології» ННЦРМ, член редакційних рад журналів «Український медичний часопис», «Український журнал гематології та трансфузіології», редакційної колегії журналу «Проблеми екології та медичної генетики і клінічної імунології», «Indian Journal of Radiation Research», «International Journal of Low Radiation». – Базика Д.А.

2. Член Президії НАН України, член Комісії державних нагород та геральдики при Президентові України; член наукових рад журналів «Бюлетень Міністерства юстиції України», редакційних колегій журналів: «Юридична Україна» (голова колегії), «Наукові записки Інституту законодавства Верховної Ради України», «Слово Національної школи суддів України» – Копиленко О.Л.

3. Член редколегії журналів: «Ядерна фізика та енергетика» та «Проблеми радіаційної медицини та радіобіології» – Липська А.І.

4. Член редакційних колегій журналів «Ядерна та радіаційна безпека» та «Ядерна фізика та енергетика»; головний редактор журналу «Ядерна енергетика та довілля», головний редактор серії наукових і навчальних видань НАН України під рубрикою «Безпека атомних електричних станцій» – Носовський А.В.

5. Президент Української асоціації громадського здоров'я; заступник голови Комісії з біобезпеки та біологічного захисту при РНБО України; голова Координаційної ради для організації консультацій з питань співробітництва з

Національними інститутами здоров'я США; шеф-редактор журналу «Довкілля та здоров'я» та збірника наукових праць «Гігієна населених місць»; почесний член Академії медичних наук Польщі; дійсний член Міжнародної медичної академії ім. А.Швейцара; академік Білоруської академії медичних наук; почесний професор Медичного університету Доккіо (Японія) – Сердюк А.М.

6. Член експертної групи проєкту «Моніторинг щитовидної залози після ядерних аварій (ТМ-NUC)» (Японія); член Європейської та Американської асоціації з вивчення цукрового діабету, Європейської тиреоїдної асоціації, Європейської асоціації ендокринологів (ESE), президент Асоціації ендокринологів України, президент Української асоціації клінічних ендокринологів, президент Української діабетичної асоціації; головний редактор журналу «Ендокринологія», член редакційних колегій ряду медичних журналів – Тронько Д.М.

7. Член Комісії з біобезпеки та біологічного захисту при Раді національної безпеки і оборони України; член Комітету з Державних премій України; заступник голови секції Комітету з Державних премій України для молодих вчених; голова Наукової ради НАН України з проблем «Злоякісні новоутворення»; голова Правління громадської організації «Українське товариство дослідників раку»; заступник голови Національної асоціації онкологів України; заступник голови Експертної проблемної комісії «Онкологія» МОЗ та НАМН України; офіційний постійний представник Інституту експериментальної патології, онкології і радіобіології ім. Р.Є. Кавецького НАН України у Організації Європейських онкологічних інститутів (Organization of European Cancer Institutes – OECI); член Європейської Асоціації онкологічних досліджень (EACR); головний редактор міжнародного журналу «Experimental Oncology»; член редакційної колегії міжнародних журналів «The Lancet Oncology», «Ukrainian Edition», «Ukrainian Journal of Radiology» – Чехун В.Ф.

8. Член редколегії періодичних видань, що входять до наукометричних баз SCOPUS & WEB OF SCIENCE:

- Guest Associate Editor: *Frontiers in Psychiatry* (Research Topic: Ecological Disaster Neuropsychiatry)
https://openeditors.oair.org/index.php?editor_query=Loganovsky
- Guest Associate Editor: *Frontiers in Public Health* (Research Topic: Ecological Disaster Neuropsychiatry)
https://openeditors.oair.org/index.php?editor_query=Loganovsky

- Guest Associate Editor: *Frontiers in Sociology* (Research Topic: Ecological Disaster Neuropsychiatry)
https://openeditors.ooir.org/index.php?editor_query=Loganovsky
- Member of Editorial Board: *Clinical Neuropsychiatry*
<https://www.clinicalneuropsychiatry.org/editors/>
- Executive Editor: *Problems of Radiation Medicine and Radiobiology*
http://www.radiationproblems.org.ua/editorial_board.html - Логановський К.М.

Керівник апарату Комісії

О.С. Матвійчук